

ADÓJOGI SZABÁLYOK, KEDVEZMÉNYEK, KÖNNYÍTÉSEK A RENDKÍVÜLI HELYZETBEN

Útmutató cégvezetőknek és könyvelőknek

ADÓJOGI SZABÁLYOK, KEDVEZMÉNYEK, KÖNNYÍTÉSEK A RENDKÍVÜLI HELYZETBEN

Útmutató cégvezetőknek és könyvelőknek

Szerző:

Sinka Júlia

közgazdász, okleveles áfa- és nemzetközi adószakértő

Kézirat lezárva: 2020. május 10.

© Menedzser Praxis Szakkiadó és Gazdasági Tanácsadó Kft.

Kiadja a Menedzser Praxis Szakkiadó és Gazdasági Tanácsadó Kft.

1149 Budapest, Nagy Lajos király útja 127.

Tel.: 06-1-880-7600 • Fax: 06-1-880-7699

info@menedzserpraxis.hu

Felelős kiadó: a Menedzser Praxis Szakkiadó és Gazdasági Tanácsadó Kft. ügyvezető igazgatója

Nyomdai munkák: Menedzser Praxis Szakkiadó és Gazdasági Tanácsadó Kft.

A kiadványunkban szereplő adatokat és információkat a legnagyobb gondossággal állítottuk össze.
A közölt információkban tapasztalható, időközben bekövetkezett esetleges változásokért
nem áll módunkban felelősséget vállalni, ebben az esetben nem garantálhatunk teljes kifogástalanságot.

Minden jog fenntartva!

A Kiadó írásos engedélye nélkül a mű kivonatonként sem sokszorosítható, semmiféle formában
(elektronikus és mágneses vagy más adathordozón),
így ennek terjesztése és értékesítése is tiltott.

TARTALOM

1. Kormányzati segítség – több lépésben	3
2. Járulékfizetést és felhalmozott adótartozást érintő könnyítések	4
3. Üzleten kívüli, illetve csomagküldő kereskedelem	11
4. Kiskereskedelmi adó	12
5. Kilakoltatási, illetve végrehajtási moratórium	14
6. Turizmusfejlesztési hozzájárulás	19
7. Egyéni vállalkozás szüneteltetése	20
8. Fizetési kedvezmények	22
9. Vállalkozás fizetéseképtelensége a járvány idején	25
10. Köztartozásmentes adózási adatbázis	26
11. Könyvelők karanténban	27
12. Üzletbezárás	27
13. Home office adószakértői szemmel nézve	27
14. Társas vállalkozások: éves beszámoló, éves adóbevallások, adóelőleg szeptemberben	32
15. SZÉP Kártyát érintő könnyítések	41
16. Mikro-, kis- és középvállalkozások, Széchenyi Program	42
17. Beruházások társasági adózási korlátja	43
18. Az idegenforgalmi adó felfüggesztése és az azzal összefüggő kölségvetési rendelkezések	44
19. Munkaidő csökkentés támogatása	44
20. K+F tevékenységet végző munkavállalók foglalkoztatása esetén igényelhető támogatás	49
21. Emelkedett az egyszerűsített foglalkoztatás lehetséges időtartama	52
22. Munkaidőkeret	52
23. Az EKAER-rel kapcsolatos könnyítések	53
24. Pénztárgépek és élelmiszer-értékesítést kezelőszemélyzet nélkül végző automaták éves felülvizsgálata	53
25. Az egészségügyi szolgáltatásra való jogosultság fennállása	54
26. A szociális hozzájárulási adó mértékének csökkentése, és az azzal összefüggő további eltérő rendelkezések	55

Márciusban és áprilisban több olyan kormányrendelet is elfogadásra került, amelynek célja az, hogy segítséget nyújtson a koronavírus-járvány miatt nehéz helyzetbe került ágazatok vállalkozásainak, illetve magánszemélyeknek. Jelen keretek között e jogszabálycsomagból azokat az intézkedéseket vesszük górcső alá, amelyek a vállalkozásokat adójogi szempontból érintik.

1. KORMÁNYZATI SEGÍTSÉG – TÖBB LÉPÉSBEN

A gazdaság egészét érinti a koronavírus-járvány okozta válság. A turizmusban „utazó” cégek gondjai óhatatlanul továbbgyűrűznek, mint egyetlen megingó dominó miatt eldőelő sor, kikerülhetetlenül kárvallottjai lesznek más ágazatok vállalkozásai is a gazdasági visszaesésnek. Tekintve, hogy világméretű járványról van szó, a szállítások akadozása miatt az autópárhuzban is veszélyes helyzet van.

Az vitathatatlan, hogy a vendéglátóiparban már most komoly baj van. Nemrég még lasszóval fogták az alkalmazottakat, most pedig sorra bocsátják el őket. Azok az étterem-, kávézó- és cukrászdatulajdonosok, akik felismerve – az egyébként szomorú – helyzet kínálta lehetőségeket gyorsan átálltak az étel-kiszállításra, gazdaságilag kevésbé megtépázva kerülhetnek ki a válságból. A vendéglátó-ipari üzletek további nyitva tartása most sokkal inkább tűnik a pszichológusok asztalára tartozó pótcselekvésnek, mintsem jól megfontolt gazdasági érdeknek.

Ráadásul – panaszzolják az ágazat póruul járt dolgozóit – kevés a szolidáris munkaadó. A tulajdonosok ugyanis most az-

zal is próbálják minimalizálni a veszteségeiket, hogy az alkalmazottaknak hivatalosan felmondanak, és napi óraelszámolással foglalkoztatják őket. Az állásukat veszített pincérek, felszolgálók most elhelyezkedni sem tudnak. Tetézi a bajt, hogy sokuknak tartalékaik sincsenek, hónapról-hónapra éltek, és most fizetni kell az albérletüket, szállásukat.

Kérdés, hogy a munkaadókból – állítólag – hiányzó empátia amúgy jellemző kelléke-e a vállalkozói létnek, vagy a szolidáris viselkedéshez jelen helyzetben a cég pénzügyi egyensúlyára is szükség lenne, és ez az, ami hibádzik.

A kormány első intézkedéscsomagja ezért először a turisztikai szektorban működő cégeknek és a taxisoknak nyújtott mentőkeletet, majd ezt némiképp kibővítve más bajba jutott ágazatok vállalkozói is a közterhek fizetését érintő kedvezményeket kaptak.

A vállalkozásokat és a munkavállalókat érintő legfontosabb adó- és járulékjogi kedvezményeket a 61/2020. (III. 23.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Rendelet) tartalmazza.

2. JÁRULÉKFIZETÉST ÉS FELHALMOZOTT ADÓTARTOZÁST ÉRINTŐ KÖNNYÍTÉSEK

E körben a katás vállalkozók egy részente mentesül több havi adó megfizetése alól, továbbá a márciust megelőzően felmerült kata-tartozást kedvező feltételekkel rendezhetik, illetve az egyéb adók hatálya alá tartozók a saját, illetve a foglalkoztatottaik után fizetendő járulékokat mérsékelten összegben teljesíthetik.

A gyakorlatban mindezek azt jelentik, hogy a katás vállalkozók – a jelenlegi helyzetben támogatott körben – négy hónapig mentesülnek az adó megfizetésének kötelezettsége alól.

Az utasok és bevétel nélkül maradt kisdózó taxisok voltak az első körben bejelentett támogatások főszereplői. E kör egy újabb kormányrendelettel újabb ágazatok vállalkozóival bővült, az érintett tevékenységi köröket statisztikai besorolási számuk megadásával sorolja fel a támogatásukról intézkedő jogszabály:

- taxis személyszállítás (TEÁOR és TESZOR 4932),
- fodrászat, szépségápolás (TEÁOR és TESZOR 9602),
- festés, üvegezés (TEÁOR és TESZOR 4334),
- egyéb humán-egészségügyi ellátás (TEÁOR és TESZOR 8690),
- villanszerelés (TEÁOR és TESZOR 4321),
- fizikai közérzetet javító szolgáltatás (TEÁOR és TESZOR 9604),
- előadó-művészet (TEÁOR és TESZOR 9001),
- víz-, gáz-, fűtés-, légkondicionáló-szerelés (TEÁOR és TESZOR 4322),
- szakorvosi járóbeteg-ellátás (TEÁOR és TESZOR 8622),
- épületasztalos-szerkezet szerelése (TEÁOR és TESZOR 4332),
- sport, szabadidős képzés (TEÁOR és TESZOR 8551),
- tetőfedés, tetőszerkezet-építés (TEÁOR és TESZOR 4391),
- általános járóbeteg-ellátás (TEÁOR és TESZOR 8621),
- padló-, falburkolás (TEÁOR és TESZOR 4333),
- fogorvosi járóbeteg-ellátás (TEÁOR és TESZOR 8623),
- előadó-művészetet kiegészítő tevékenység (TEÁOR és TESZOR 9002),
- egyéb sporttevékenység (TEÁOR és TESZOR 9319),
- fekvőbeteg-ellátás (TEÁOR és TESZOR 8610),
- konferencia, kereskedelmi bemutató szervezése (TEÁOR és TESZOR 8230),
- üdülési, egyéb átmeneti szálláshely-szolgáltatás (TEÁOR és TESZOR 5520),
- tesztdzési szolgáltatás (TEÁOR és TESZOR 9313),
- egyéb vendéglátás (TEÁOR és TESZOR 5629),
- egyéb szálláshely-szolgáltatás (TEÁOR és TESZOR 5590),
- szerencsejáték, fogadás (TEÁOR és TESZOR 9200),

- idősek, fogyatékosok szociális ellátása bentlakás nélkül (TEÁOR és TESZOR 8810),
- szállodai szolgáltatás (TEÁOR és TESZOR 5510).

A fenti felsorolásban szereplő tevékenységet folytató vállalkozóknak már 2020. április 12-ig sem kellett megfizetniük a március hóra esedékes adót, és legközelebb 2020. augusztus 12-ig kell majd a július havi katát átutalniuk (ha addig nem lép hatályba egy újabb kormányrendelet, amely meghosszabbítja a támogatott időszakot).

Lényeges, hogy a mentesítést, az a kisadózó alkalmazhatja, amely e tevékenysége tekintetében 2020. február hónapjában már a kisadózó vállalkozások tételes adója (KATA) hatálya alá tartozott. Így a jogalkotó kizárta annak lehetőségét, hogy valaki csak azért váltson év közben adózási módot, hogy ezzel jogszerűen megszabaduljon több havi adó megfizetésétől.

Azok, akik aggódtak a társadalombiztosítási helyzetük miatt, megnyugodhatnak: az ellátásokra való jogosultságukat a támogatott időszakban nem veszélyezteti a kata fizetése alóli mentesítésük. Vagyis ugyanúgy járnak az ellátások, mintha a vállalkozók folyamatosan fizetnék a katát.

Az előbbieken felsorolt ágazatok vállalkozói mellett, azok a katások is, amelyek ugyan nem tartoznak a fenti körbe, de hátralékuk van a kata fizetésé-

ben, segítséget kapnak az államtól. Ez az idén március 1-je előtt esedékessé vált kata-tartozásra adott „türelmi időt” és részletfizetés lehetőségét jelenti.

A Rendelet szerint az előzőek szerinti tartozását a katás vállalkozó a veszélyhelyzet megszűnésének negyedévéét követő hónaptól kezdődően, 10 havi egyenlő részletben késedelmi pótléktól mentesen fizetheti meg. Az egyes részletek befizetési határideje a tárgyhó 12. napja lesz.

Így például, ha a veszélyhelyzet 2020. július hóban megszűnik, akkor 2020. október hónappal kezdődik meg a törlesztés 10 hónapja.

Az a vállalkozó, aki ezután sem fizeti a halasztott katát az előírásoknak megfelelően, az pórul jár. Nekik egy összegben ki kell majd fizetniük a felhalmozott adósságot, ráadásul a 2020. március 1-jétől esedékes késedelmi pótlékkal növelten.

Fontos hangsúlyozni, hogy ebben az esetben nem az adó elengedéséről beszélünk, mint a katások március-június havi adója kapcsán, hanem egy külön kérelem nélkül érvényes, a veszélyhelyzet megszűntének negyedévéig terjedő fizetési halasztásról, és az ahhoz kapcsolódó részletfizetés lehetőségéről.

A személyi jövedelemadó, a társasági adó és a kisvállalati adó hatálya alá tartozó adózók is járulékfizetési kedvezményt kaptak bizonyos ágazatokban:

- taxis személyszállítás (TEÁOR és TESZOR 49.32),
- szálláshely-szolgáltatás (TEÁOR és TESZOR 55),
- vendéglátás (TEÁOR és TESZOR 56),
- alkotó-, művészeti, szórakoztató tevékenység (TEÁOR és TESZOR 90),
- sport-, szórakoztató, szabadidős tevékenység (TEÁOR és TESZOR 93),
- szerencsejáték, fogadás (TEÁOR és TESZOR 92),
- film, video, televízióműsor gyártása, hangfelvétel-kiadás (TEÁOR és TESZOR 59),
- konferencia, kereskedelmi bemutató szervezése (TEÁOR és TESZOR 82.30),
- napilapkiadás (TEÁOR és TESZOR 58.13),
- folyóirat, időszaki kiadvány kiadása (TEÁOR és TESZOR 58.14),
- műsorösszeállítás, műsorszolgáltatás (TEÁOR és TESZOR 60),
- utazásközvetítés, utazásszervezés, egyéb foglalás (TEÁOR és TESZOR 79),
- fizikai közérzetet javító szolgáltatás (TEÁOR és TESZOR 96.04),
- belvízi személyszállítás (TEÁOR és TESZOR 50.30).

Lényeges, hogy a „fizikai közérzetet javító szolgáltatás (TEÁOR és TESZOR 96.04)” tevékenységet végzőre akkor terjednek ki a kedvező rendelkezések, ha a tevékenység végzője megfelel a közfürdők létesítésének és üzemeltetésének közegészségügyi feltételeiről szóló 37/1996. (X. 18.) NM rendelet szabályainak.

Például, a „96.04” statisztikai szám alá tartozik a „szoláriumkezelés” is, de e tevékenység a hivatkozott NM rendelet hatályán kívül folytatható.

A Magyar Közlöny 71. számában került kihirdetésre a 97/2020. (IV. 10.) Korm. rendelet, amely módosítja a 61/2020. (III. 23.) Korm. rendeletet. (Ez utóbbi jogszabály rögzíti a 47/2020. (III. 18.) Korm. rendelethez kapcsolódó eljárási szabályokat, kiegészítéseket.)

A 2020. április 11-től hatályos módosító rendelkezések alapján újabb ágazatokra terjednek ki az adózási könnyítések, amelyeket az alábbi tevékenységet tényleges főtevékenységként végző vállalkozások már március hónapra vonatkozólag is alkalmazhatják:

- növényi szaporítóanyag termesztése (TEÁOR és TESZOR 01.30), ha a tevékenységet végző dísznövénytermesztő a dísznövénytermesztést forgalomba hozatal céljából végző természetes vagy jogi személy, illetve jogi személyiséggel rendelkező szervezet;
- egyéb, nem évelő növény termesztése (TEÁOR és TESZOR 01.19), ha a tevékenységet végző adózónak 2020. március 24-ét megelőző hat hónapban a legtöbb bevétele, de legalább bevételének 30%-a a virágok – ideértve a vágni való virágot és a virágsarjat is – termesztéséből, a vágott virág, virágcsokor és hasonló termékek kereskedelmi értékesítéshez való előkészítéséből vagy fonásra szánt növényi termékek termesztéséből származott;

- egyéb élő növény termesztése (TEÁOR és TESZOR 01.29), ha a tevékenységet végző adózónak 2020. március 24-ét megelőző hat hónapban a legtöbb bevétele, de legalább bevételének 30%-a a virágok – ideértve a vágni való virágot és a virágsarjat is – termesztéséből, a vágott virág, virágcsokor és hasonló termékek kereskedelmi értékesítéshez való előkészítéséből vagy fonásra szánt növényi termékek termesztéséből származott, dísznövény nagykereskedelme (TEÁOR és TESZOR 46.22);
- dísznövény, vetőmag, műtrágya, hobbiállat-eledelel kiskereskedelme (TEÁOR és TESZOR 47.76), ha a tevékenységet végző e tevékenységek közül kizárólag dísznövény-kiskereskedelemmel foglalkozik;
- vadgazdálkodás, vadgazdálkodási szolgáltatás (TEÁOR és TESZOR 01.70), ha a tevékenységet végző alkalmazásában áll a vadászati hatóság, valamint az Országos Magyar Vadászkamara által nyilvántartásba vett hivatásos vadász;
- desztillált szeszes ital gyártása (TEÁOR és TESZOR 11.01), ha a tevékenységet végző által gyártott ital törkölypárlat, törköly, vagy gyümölcs párlat;
- szőlőbor termelése (TEÁOR és TESZOR 11.02);
- sörgyártás (TEÁOR és TESZOR 11.05), ha a gyártókisüzemi sörfőzde (évente legfeljebb 200 ezer hektoliter sört előállító, más sörgyártó üzemtől jogilag és gazdaságilag független, más sörgyártó üzemtől elkülönült telep-

helyet használó, nem licencia alapján működő adóraktár);

- szőlőtermesztés (TEÁOR és TESZOR 01.21).

Az említett adózási könnyítések azt jelentik, hogy a felsorolt ágazatokban

- a kifizetők a munkaviszonyban foglalkoztatott természetes személyek tekintetében,
- az egyéni vállalkozók egyéni vállalkozói jogállásuk tekintetében,
- a társas vállalkozók társas vállalkozói jogállásuk tekintetében

nem fizetnek szociális hozzájárulási adót és szakképzési hozzájárulást 2020. március, április, május és június hónapokra akkor, ha a fentiekben felsorolt ágazatokban van a főtevékenységük (bevételeük legalább 30 százaléka e tevékenységekből ered).

A „főtevékenység” kapcsán lényeges, hogy ez alatt nem feltétlenül azt a tevékenységet kell értenünk, amely az adóhatóság ún. törzsadatbázisában megtalálható. A Rendeletben a jogalkotó rögzítette azt is, hogy alkalmazásában tényleges főtevékenységnek azt a tevékenységet kell érteni, amelyből a vállalkozónak a Rendelet hatálybalépését megelőző hat hónapban a legtöbb bevétele, de legalább bevételének 30 százaléka származott.

Az említett körben, a munkavállalóknak, az egyéni és társas vállalkozóként biztosítottaknak úgy kell teljesíteniük a járulékfizetési kötelezettségüket – ugyancsak 2020. március, április, má-

jus és június hónapokat illetően –, hogy a járulékalapot képező jövedelem után kizárólag a 4 százalékos mértékű természetbeni egészségbiztosítási járulékot kell fizetniük. Ennek összege most maximalizált, azaz legfeljebb 7.710 forintot kell e jogcímen fizetni.

Így fentiek egyben azt is jelentik, hogy már bruttó 193.000 forint bérrel „kimerül” az egészségbiztosítási járulék-fizetési kötelezettség felső határa. Ezen munkabér felett, például a garantált bérminimum összegének megfelelő bér (210.600 Ft) esetén is csak 7.710 Ft járulékteherrel kell számolnia a munkavállalónak, és kifizetői minőségében levonandó tételként a munkaadóknak is.

Fontos, hogy ez a járulékfizetési módosítás nem érinti a társadalombiztosítási és munkaerő-piaci ellátásokra való jogosultságot és az ellátások összegét.

Továbbá, az arra egyébként kötelezeteknek nem kell a rehabilitációs hozzájárulásra előleget fizetniük, és az éves rehabilitációs hozzájárulás mértéke a törvény által meghatározott mérték kétharmada lett.

Az előzőek szerinti könnyítések a kisvállalati (KIVA) adóalanyokra úgy vonatkoznak, hogy az adókötelezettségük megállapításánál – 2020. március, április, május és június hónapokra vonatkozóan – nem kell kisvállalati adóalapnak tekinteni a személyi jellegű kifizetések összegét, ha tényleges főtevékenységük a fentebb felsorolt tevékenységek valamelyike.

A járulékfizetést érintő könnyítések kapcsán, az érintettek körében okozott némi bizonytalanságot a kedvezményezetti kört meghatározó statisztikai besorolás – TEÁOR számok – értelmezése is. Nézzünk erre néhány példát!

Az egyéni vállalkozók körében jelent gondot az, hogy esetükben az Önálló Vállalkozók Tevékenységi Jegyzéke – „ÖVTJ” – besorolás szerint kell minősíteni az általuk üzletszerűen végzett gazdasági tevékenységeket, azaz nem a TEÁOR a statisztikai besorolásuk alapja.

Az Önálló Vállalkozók Tevékenységi Jegyzéke a TEÁOR'08 alapján készült, de annál részletesebb csoportosítást jelent.

Az ÖVTJ struktúrájának lényege, hogy a kód 6 számjegyű, ebből az első 4 számjegy a TEÁOR-al azonos kódszám, az utolsó 2 számjegy pedig a tevékenység TEÁOR-on belüli sorszama, így elvileg azonos kategóriákat jelöl a két besorolási rend.

Például az ÖVTJ 561006 Falatozó (büfé), hidegkonyhas büfé szolgáltatás ebben a struktúrában azt jelenti, hogy

- 56. Vendéglátás
- 561 Éttermi, mozgó vendéglátás
- 5610 Éttermi, mozgó vendéglátás
- 561006 Falatozó (büfé), hidegkonyhas büfé szolgáltatás

Ide tartozik a hideg ételek, nyers saláták és zöldségfélék, süttö- és édesipari termékek, cukrászati készítmények

(pl. fagyalt), kávé, szeszes és szeszesmentes italok árusítása. Ezen szolgáltatások mellett nem biztosítanak ülőhelyet és nincs pincéri felszolgálás.

Ez a TEÁOR'08 alapján az 56.1 „Éttermi, mozgó vendéglátás” kategóriájába, ezen belül pedig az 56.10 besorolás alá tartozik. Ez a szakágazat magában foglalja a fogyasztók kiszolgálását étellel úgy, hogy felszolgálják nekik, mialatt ők ülnek, vagy a fogyasztók kiszolgálják saját magukat a kitett ételekből (svédasztal), vagy elfogyasztják a kész ételt az adott helyiségben, vagy elviszik onnan, vagy akár kiszállítatják. Idetartozik még az ételek elkészítése és felszolgálása azonnali közvetlen fogyasztásra motoros vagy nem motoros járműből, vagy ételszállító kocsiból.

Ebbe a szakágazatba tartozó szolgáltatás helye:

- az étterem,
- az önkiszolgáló étterem,
- a gyorsétterem,
- az elvitelre alkalmas ételek készítését végző étkezőhely,
- a fagyaltos kocsi,
- a mozgó ételszállító kocsi,
- az ételkészítő piaci bódé.

Bár a tevékenységek statisztikai besorolása a KSH hatáskörébe tartozó szakmai feladat, a fenti esetben az ÖVTJ és a TEÁOR, valamint az érintett Rendelet egybevetésével arra a következtetésre juthatunk, hogy, ha az említett ÖVTJ szám alá tartozó tevékenység

get folytató egyéni vállalkozó kisadózó (katás), úgy nem esik a kedvezményezett körbe, tekintve, hogy ott csak a TEÁOR 5629 Egyéb vendéglátás szerepel, ami jelen esetben ÖVTJ-re lefordítva is ugyanezen tevékenységeket foglalja magában.

A TEÁOR szerint:

5629 – Egyéb vendéglátás

Ebbe a szakágazatba tartozik a konyhaüzem ételszolgáltatása, azaz a fogyasztóval kötött szerződéses megegyezésen alapuló ételszolgáltatás, meghatározott időszakban.

Ide tartozik még a koncesszióval működő kedvezményes étkeztetés sport- és hasonló létesítményekben. Az ételt többnyire központi egységben készítik.

Ebbe a szakágazatba tartozik:

- az ételszállítás (pl. közlekedési vállalkozások részére),
- koncessziós ételszolgáltatás a sport- és hasonló létesítményekben,
- üzemi étkezdék, menzák, kantinok és kávézók üzemeltetése koncesszióval (pl. üzemben, irodában, kórházban vagy iskolában).

Az ÖVTJ alkalmazásával :

5629	Egyéb vendéglátás
562901	Munkahelyi étkeztetés
562902	Nem melegkonyhás munkahelyi büfé, kantine
562903	Közétkeztetés
562904	M.n.s. egyéb vendéglátás
562905	Szociális étkeztetés

Ugyanakkor, ha egyéni vállalkozónk a személyi jövedelemadóról szóló törvény hatálya alá tartozik, akkor elég a TEÁOR 56 csoportba tartozónak lennie, azaz a vendéglátás területén működni, ami az ÖVTJ fogalmai szerint is – természetesen – tágabb kategória, így a büfésre is érvényes az, hogy az egyéni vállalkozói jogállására tekintettel felmerülő szociális hozzájárulási adót és szakképzési hozzájárulást nem kell megfizetnie 2020. március, április, május és június hónapokra vonatkozóan.

Kérdésként merülhet fel az érintettek körében, hogy a Rendelet szerinti veszélyeztetett ágazatba tartozó tevékenységbe történő besorolásnál a törzsadatban feltüntetett főtevékenység a döntő, vagy attól teljesen függetlenül kell a tényleges főtevékenységet érteni. Hogyan kell igazolni a NAV számára, hogy az adott tevékenységből származott a Rendelet hatályba lépését megelőző hat hónapban a vállalkozásnak a legtöbb bevétele, de legalább a bevételének 30 százaléka? Ezt a kedvezmények igénybevételekor nem, csak egy esetleges ellenőrzéskor kell bizonyítani?

A Rendelet 1. § (10) bekezdése az ott felsorolt tevékenységeket tényleges főtevékenységként végző személyi körre vonatkozik, amit a jogalkotó a (11) bekezdésben definiál. Eszerint a tényleges

főtevékenység alatt azt a tevékenységet kell érteni, amelyből az adózónak a Rendelet hatálybalépését megelőző hat hónapban a legtöbb bevétele, de legalább bevételének 30 százaléka származott. Ez nem szükségszerűen esik egybe azzal a tevékenységgel, amely a NAV törzsadataiban főtevékenységként szerepel, tehát a kedvezmények érvényesíthetősége szempontjából a Rendeletben meghatározott főtevékenység a döntő.

Ha a Rendelet szerinti adókedvezményeket bevallásban kell érvényesíteni, akkor egy esetleges ellenőrzéskor az adózónak kell tudnia igazolni, hogy milyen alapon érvényesítette a kedvezményeket. A NAV egy esetleges ellenőrzéskor kérhet valamilyen nyilatkozatot vagy igazolást a feltételként meghatározott bevételarány igazolásához, ezért – az adózás rendjéről szóló törvény 77. § (1) bekezdés figyelembevételével – úgy kell vezetnie a vállalkozónak a nyilvántartásait, hogy az a kedvezmény megállapítására, ellenőrzésére alkalmas legyen.

Mindezek alapján tehát már a kedvezmény igénybevételekor az adózónak rendelkeznie kell az általa igénybe vett adókedvezmény érvényesítését alátámasztó bizonylattal – jelen esetben a főtevékenységből származó bevételt és annak arányát alátámasztó könyvviteli nyilvántartással –, és azt egy esetleges ellenőrzéskor a NAV rendelkezésére kell bocsátania.

3. ÜZLETEN KÍVÜLI, ILLETVE CSOMAGKÜLDŐ KERESKEDELEM

A 48/2020. (III. 19.) Korm. rendelet enyhít, illetve hatályon kívül helyez egyes, az üzleten kívüli kereskedelmi tevékenységgel, illetve a csomagküldő kereskedelemmel kapcsolatos szabályokat.

Az üzleten kívüli kereskedelem, illetve a csomagküldő kereskedelem vonatkozásában ez azt jelenti, hogy élelmiszer házhoz szállítását bejelentés és engedély nélkül a vendéglátó üzlet, illetve a napi fogyasztási cikket értékesítő üzlet is folytathatja.

Ez mentőövet jelent, és egyben megteremtette az amúgy is alternatívaként jelentkező házhozszállítás jogi kereteit azoknak az éttermeknek, amelyek tevékenységét a turistaforgalom – és általában a vendégforgalom – járvány okozta csökkenése lényegében ellehetlenítette.

Az éttermek tulajdonképpen tovább működhetnek – jelen esetben a konyháik –, azzal a különbséggel, hogy a vendégek nem helyben fogyasztják el a fogásokat. Előzetes bejelentés és engedélyek beszerzése nélkül a vendéglők, éttermek is házhoz szállíthatják a megrendelt ételt. Ezzel mind a lakosság folyamatos ellátása, mind az ebben érintett vállalkozások munkahelyeinek – legalábbis azok egy részének – megőrzése is biztosítható.

Továbbá, a veszélyhelyzet idején a lakosság ellátása céljából végzett csomag-

küldő kereskedelem – illetve a vonatkozó termékkör az élelmiszerral is kibővítve – bejelentés és nyilvántartásba vétel nélkül folytatható. Fontos, hogy a 48/2020. (III. 19.) Korm. rendelet ezzel párhuzamosan megtiltja a termékbemutatói célból a vásárlók részére szervezett utazásokat és rendezvényeket.

A 48/2020. (III. 19.) Korm. rendelet alapján tulajdonképpen bejelentés nélkül lehet webáruházat létrehozni. (Ez azért nem teljesen veszélytelen megoldás, mivel teljesen ellenőrizhetetlenné válik, hogy kik és milyen élelmiszert, vagy éttermi ételt árusítanak majd így).

Emellett az, hogy az élelmiszer házhoz szállítására mekkora igény van, azt jól példázza, hogy az élelmiszer-házhozszállítást végző áruházak vagy egyáltalán nem tudnak már rendelést felvenni, vagy csak két-három héttel későbbi kiszállítási időpontot adva tudják vállalni a szállítást. Az áruházaknak ugyanis nincs elegendő munkatársuk (futáruk) ahhoz, hogy a megnövekedett vásárlói igényeket teljesítsék. Ugyanakkor a délután 3 órakor bezárni kényszerülő vendéglátóhelyek most a házhozszállításban látják a kiutat.

Lényeges, hogy a nyugtaadási kötelezettség alól a járványhelyzet sem mentesíti a vállalkozókat. A TEÁOR '08 szerinti 56.1 és '08 56.3 Vendéglátási tevékenységből csak az éttermi, mozgó

vendéglátás esetében nem kötelező az online pénztárgép használata. Mozdó vendéglátásnak, mozgó árusításnak az olyan árusító vagy vendéglátóhely minősül, amely a rendezvény területén folyamatosan mozgásban van, a vendégek igényeihez igazodva változtatja a helyét.

Ugyancsak a lakosság ellátását érinti az a rendelkezés, amelyet a 96. számú Magyar Közlönyben hirdetett ki a jogalkotó. Ez a 172/2020. (IV. 30.) Korm. rendelet, amely alapján 2020. május

1-jétől, a koronavírus-járvány okozta veszélyhelyzet időtartama alatt, a helyi termelői piacon a piac fekvése szerinti megyében vagy a piac 40 km-es körzetében vagy Budapesten fekvő helyi termelői piacon az ország területén bárhol működő szociális szövetkezet is értékesítheti a termékeit. Ezzel a kormányrendelet a kereskedelemről szóló 2005. évi CLXIV. törvény 2. § 5a. pontjában meghatározott, „helyi termelői piac” fogalmának – a járványhelyzet időtartama alatti – alkalmazását terjesztette ki a szociális szövetkezetekre.

4. KISKERESKEDELMI ADÓ

A Magyar Közlöny 73. számában két kormányrendelet került kihirdetésre, amelyek egy-egy új adónem bevezetéséről intézkedtek.

A 108/2020. (IV. 14.) Korm. rendelet a hitelintézetek járványügyi helyzettel összefüggő különadójának szabályait, a 109/2020. (IV. 14.) Korm. rendelet a kiskereskedelmi adó szabályait tartalmazza.

Jelen keretek között ez utóbbit, a szélesebb kört érintő kiskereskedelmi adó szabályait foglaljuk össze.

Az új adónem a kiskereskedelmi tevékenységre, valamint a külföldi személy vagy szervezet által a vevője részére belföldön átadott termék értékesítésére terjed ki.

A rendelet a kiskereskedelmi tevékenységet TEÁOR-számok alapján határozza meg, és az alábbi tevékenységekre terjeszti ki az adókötelezettséget:

- 45.1 gépjármű-kereskedelm (kivéve a gépjármű, pótkocsi nagykereskedelme);
- 45.32 gépjárműalkatrész-kiskereskedelem;
- 45.40 motorkerékpár, -alkatrész kereskedelme (kivéve a motorkerékpár javítása és nagykereskedelme);
- 47.1–47.9 kiskereskedelem.

Ez utóbbi csoport lényegében minden kiskereskedelmi tevékenységet lefed, így – többek között – ide tartozik az élelmiszer, ital, dohányáru, az üzemanyag, háztartási cikkek kiskereskedelme, a piaci kiskereskedelem és a csomagküldő, internetes kiskereskedelem is.

Ugyanakkor, annak vizsgálata során, hogy az adott vállalkozásra kiterjed-e a kiskereskedelmi adó fizetésének kötelezettsége, gondosan át kell tanulmányozni a statisztikai besorolást. Kiemelten figyeljünk a viszonteladókra, a kapcsolódó tevékenységekre vonatkozó szabályozásra, valamint a TEÁOR'08 szerinti kivételekre is. Így például nem minősül kiskereskedelmi tevékenységnek – a termék jellegéből adódóan – a közlekedési jegyek értékesítése, de a mezőgazdasági termékek termelői értékesítése sem.

Az adó alanya az a személy vagy szervezet, aki az előzőekben felsorolt tevékenységet üzletszerűen végzi.

Lényeges, hogy a kiskereskedelmi adó alapjába nemcsak az említett tevékenységből származó nettó árbevétel tartozik bele, hanem ezt két speciális bevétellel egészíti ki a jogszabály. Ezek egyike az áru szállítójának – a beszerzett áruk értékesítésével összefüggésben – a kiskereskedelmi tevékenységet végző adóalany által nyújtott szolgáltatásból származó árbevétele. E körbe tartozik például az ún. polcpénz és a marketing-hozzájárulás is. A másik adóalapba bevont tétel az áru szállítója által az adóalanynak adott engedmény összege.

Az adó alapját éves szinten kell megállapítani.

Az adó mértékét sávosan határozza meg a rendelet, de már kisebb kereskedő vállalkozásokat is érint az adófizetés.

500 millió Ft-os adóalapig az adó mértéke 0 százalék. Amennyiben nincs fizetendő összeg, akkor az adóalanynak bevallást sem kell beadnia.

Az 500 millió Ft és 30 milliárd Ft közötti adóalap után 0,1 százalék, a 30 milliárd Ft és 100 milliárd Ft közötti adóalap után 0,4 százalék, a 100 milliárd Ft feletti adóalapra pedig 2,5 százalék kiskereskedelmi adót kell fizetni.

Az adóalanyoknak 2020. május 31-ig meg kell állapítaniuk és be kell vallaniuk az adóelőleg egy hónapra jutó összegét.

Az adóelőleg a rendelet hatálybalépését (2020. május 1-jét) megelőző utolsó lezárt üzleti év adatai alapján megállapított éves összeg 1/12-e. Abban az esetben, ha a vállalkozás az előző, lezárt üzleti évben, év közben kezdte meg tevékenységét, akkor az adatokat a naptári napok arányában évesítenie kell. Ha viszont még nincs lezárt üzleti éve a vállalkozásnak, akkor a tárgyévre becsült adatok alapján kell az adóelőleg megállapítania.

Az első adóelőleg 2020. május 31-ig kell megfizetni, majd ezt követően minden olyan hónap utolsó napjáig, amelyben a veszélyhelyzet legalább 1 napig fennáll. Például, ha a veszélyhelyzet 2020. augusztus 2-án megszűnik, akkor 2020. augusztus 31-éig még adóelőleg kell fizetni.

Az adó összege az éves szinten megállapított adó összegének a 2020. május 1. és a veszélyhelyzet megszűnésének nap-

jaig terjedő időszak naptári napjainak száma és a teljes adóév naptári napjai számának hányadosával arányosított összege.

Például a kereskedelmi adó fizetésére kötelezett vállalkozás 2020. évi éves adóalapja 700 millió Ft, az időszak napjainak száma 100 nap, akkor a fizetendő adót az alábbiak szerint kell kiszámítani:

$$\text{Éves adó} = (700.000.000 - 500.000.000) \times 0,1\% = 200.000 \text{ Ft}$$

$$\text{Fizetendő (időarányos) adó} = 200.000 \times 100 \text{ nap} / 366 \text{ nap} = 54.645 \text{ Ft}$$

Az éves elszámoló bevallást az adóévet követő 30. napig kell elkészíteni, illetve, ha az üzleti év a veszélyhelyzet ideje alatt szűnik meg, akkor a veszélyhelyzet megszűnését követő 30. napig.

A rendelet alapján a kapcsolt vállalkozásokra speciális szabályok érvényesek, nekik az együttes árbevételük alapján kell megállapítaniuk az összevont

adóalapot és adót, majd ezt osztják egymás között szét olyan arányban, amilyen arányban az adóalapból részesednek. Ezt a szabályt azonban csak azoknak a kapcsolt vállalkozásoknak kell alkalmazniuk, amelyeknél a kapcsolt vállalkozási viszony a rendelet kihirdetését követően szétválással, kiválással jött létre, vagy a tevékenységet végző egy másik kapcsolt vállalkozás részére adta át vagy adta használatba a tevékenység végzéséhez szükséges eszközeit. Amennyiben az adóalany bizonyítani tudja, hogy a szétválás, kiválás vagy esz-közátadás nem a kiskereskedelmi adó elkerülését szolgálta, hanem annak kizárólag gazdasági okai voltak, akkor mentesülhet a kapcsolt vállalkozásokra vonatkozó számítási szabály alól.

[Érdemes megjegyezni, hogy a kiskereskedelmi adót bevezető 109/2020. (IV. 14.) Korm. rendelet hatályát a Kormány a veszélyhelyzet megszűnéséig kiterjesztette. Ugyanakkor a pénzügyminiszter 2020. április 28-án a kiskereskedelmi adót törvénybe iktató törvényjavaslatot (T/10315.) nyújtott be.]

5. KILAKOLTATÁSI, ILLETVE VÉGREHAJTÁSI MORATÓRIUM

A Kormány az 57/2020. (III. 23.) Korm. rendeletben, 2020. március 24-i hatálybalépéssel jelentett be kilakoltatási, illetve végrehajtási moratóriumot, mind a bírósági, mind a NAV által indított végrehajtási eljárásokban, mely a veszélyhelyzet lezárulását követő 15. napig tart. Ennek

köszönhetően szünetelnek az adóhatóság által foganatosított végrehajtási eljárások – a veszélyhelyzet során előírt kötelező járványügyi intézkedések megsértése miatt kiszabott követelésekre folytatott eljárások kivételével – a veszélyhelyzet megszűnését követő 15. napig.

A gyakorlatban ez azt is eredményezi, hogy azokban az esetekben, amikor az adóhatósági inkasszót a számlavezető pénzüintézet a végrehajtás szünetelése kezdő napjáig (azaz 2020. március 25-ig) nem teljesítette, az adóhatóság haladéktalanul köteles gondoskodni annak visszahívásáról. Ha a pénzüintézet a végrehajtás szünetelésének kezdő napját követően teljesítette az átutalást az adóhatóság részére, akkor az adóhatóság azt 8 napon belül köteles visszatéríteni az adósnak.

Amennyiben az adóhatóság jövedelem-letiltást foganatosított és a munkáltató a végrehajtás teljes összegét még nem utalta át, a NAV köteles a jövedelem-letiltás alapján történő levonás felfüggesztéséről tájékoztatni a munkáltatót.

A munkáltató pedig a végrehajtás szünetelésének első napja után levont összeget köteles a munkavállaló részére visszatéríteni, az adóhatóság pedig ezen nap után beérkezett összeget a munkavállalónak 8 napon belül visszaküldeni.

A végrehajtói letéti számlákra az 57/2020. (III. 23.) Korm. rendelet hatálybalépése előtt befolyt összegek a tartozásokra elszámolhatóak.

Az 57/2020. (III. 23.) Korm. rendelet hatálybalépésének napjától a veszélyhelyzet megszűnését követő 15. napig nyugszik a végrehajtáshoz való jog elévülése, vagyis annyival hosszabbodik meg, amennyi ideig a végrehajtási szünet tart.

Nézzünk egy példát erre az esetre!

2020. február 20-án megküldte a NAV az adózónak az értesítést a szociális hozzájárulási adóban felmerült tartozása végrehajtásáról, valamint a követelésére inkasszót is benyújtott az adós bankszámlájára. Ez esetben is szünetel-e a végrehajtás?

A végrehajtási eljárások szüneteléséről intézkedő 57/2020. (III. 23.) Korm. rend. 9. § (1) bekezdése szerint, a rendelet hatályba lépésének napján (azaz 2020. március 24-én) az adóhatóság előtt folyamatban lévő, az adóhatóság által foganatosított végrehajtási eljárások szünetelnek a rendelet hatálybalépésének napjától a veszélyhelyzet megszűnését követő 15. napig. [Ez alól kivételt csak az adóhatóság által foganatosítandó végrehajtási eljárásokról szóló 2017. évi CLIII. törvény (a továbbiakban: Avt.) 57. és 57/B. alcíme szerint folytatott eljárások és a veszélyhelyzet során előírt kötelező járványügyi intézkedések megsértése miatt kiszabott követelésekre folytatott eljárások képeznek.]

Továbbá az 57/2020. (III. 23.) Korm. rendelet kimondja azt is, hogy az előzőek szerint szünetelő ügyekben a NAV az Avt. 16. § (2) és (3) bekezdése szerint jár el. Az Avt. hivatkozott szakasza rendezi azt, hogy a végrehajtás szünetelése hogyan hat az inkasszóra. Eszerint, ha az inkasszót a fizetési számlát vezető pénzforgalmi szolgáltató a végrehajtás szünetelése kezdő napjáig nem teljesítette, a NAV haladéktalanul intézkedik az

inkasszó visszavonásáról. Ha a fizetési számlát vezető pénzforgalmi szolgáltató az inkasszót a szünetelés kezdő napját követően, a szünetelés hatálya alatt teljesítette és az összeget a NAV részére átutalta, az adóhatóság azt a tudomására jutásától számított 8 napon belül visszatéríti az adósnak. Tehát a végrehajtási eljárások szünetelése alatt inkasszónak nincs helye.

A NAV internetes honlapján 2020. április 7-én megjelent egy tájékoztató, amely az 57/2020. (III. 23.) Korm. rendelet értelmezéséhez nyújt segítséget. Ezt az tette szükségessé, hogy az adózók egyes esetekben úgy értelmezték az említett jogszabályt, hogy a járványhelyzetre tekintettel – a veszélyhelyzet időtartama alatt –, az adófizetési kötelezettség elmulasztása nem jár következménnyel.

Az adóhivatal tájékoztatója szerint az 57/2020. (III. 23.) Korm. rendelet az alábbiak szerint rendezi azoknak az adózóknak a helyzetét, akiknek adótarozásuk van.

A 2020. március 24-én folyamatban lévő végrehajtási eljárások automatikusan szünetelnek a veszélyhelyzet megszűnését követő 15. napig. Ez a végrehajtáshoz való jog elévülési idejének meghosszabbodását is jelenti, a végrehajtások szünetelésének időtartamával.

A jelzett napon már folyamatban lévő eljárásban érintetteknek nem kell intézkednie a moratórium ügyében, az eljárás automatikus.

A veszélyhelyzet megszűnése utáni 16. napon azonban újraindulnak a végrehajtási eljárások.

A végrehajtási eljárás szünetelése azonban nem vonatkozik

- arra, akinek 2020. március 24-e előtt még nem indult a tartozására végrehajtási eljárás,
- arra, akinek 2020. március 24-e után, a veszélyhelyzet ideje alatt keletkezik adótarozása.

Azoknak, akikre a kormányrendeletben előírt végrehajtási moratórium nem vonatkozik, a NAV tájékoztatót küld a végrehajtási eljárás megindítása előtt, felszólítva az adóst, hogy önként fizesse meg a tartozását.

A fizetési tájékoztató után is lehetősége van az adózónak, hogy fizetési kedvezményi kérelmet nyújtson be a NAV-hoz.

Adószakértői szemmel nézve, a veszélyhelyzet alatt adótarozást felhalmozó adóalany az alábbi lehetőségekkel élhet:

- önként megfizeti az adótarozását,
- fizetési halasztást vagy részletfizetést kér,
- méltányossági alapon kéri a végrehajtási eljárás felfüggesztését.

Fentiekkel összefüggésben tudnia kell az érintetteknek, hogy az ún. „megbízható adózó” minősítés feltételei közé tartozik – egyebek mellett – az is, hogy az adózó

- ellen a tárgyévben és az azt megelőző négy évben a NAV nem indított végrehajtási eljárást, ide nem értve az átvezetést és a visszatartási jog gyakorlását,
- a tárgyévben és az azt megelőző öt évben nem állt és nem áll csőd-, felszámolási, illetve kényszertörlési eljárás alatt,
- nem rendelkezik 500 ezer forintot meghaladó nettó adó tartozással.

A megbízható minősítéshez előnyök kapcsolódnak. Ha az adózó az adóhatósági ellenőrzés időtartamán belül, illetve jogszabálysértés esetében, annak elkövetése időpontjában vagy a jogszabálysértés feltárásának (jegyzőkönyvezésének) időpontjában megbízható adózónak minősült, akkor számos területen számíthat az adóhatóság részéről az általános eljárási szabályokhoz képest kedvezőbb intézkedésekre. Így például a NAV által végzett ellenőrzés időtartama nem haladhatja meg a 180 napot, az esetében kiszabható mulasztási bírság, adóbírság legfeljebb az általános szabályok szerint kiszabható tétel 50 százaléka lehet, továbbá esetükben a visszaigényelt általános forgalmi adót a NAV (az Art. 64. § (1) bekezdése szerinti esetben) 30 napon belül (nyrt. esetében 20 napon belül) utalja ki.

Miért fontos mindez a végrehajtási moratórium kapcsán?

Elvieken az adózó elveszíti a fenti előnyöket a végrehajtási eljárás felfüggesztésének kérelmezésével, mivel arra

csak akkor van módja, ha már megkezdődött a végrehajtási eljárás, mivel ellenkező esetben nincs miről döntenie, intézkednie a hatóságnak. Amennyiben pedig elindult a végrehajtási eljárás, akkor az adózó elveszíti a fentiekben felsorolt, a megbízható adózókat megillető lehetőségét, hiszen e minősítés – előzőek szerinti – kritériumai közül legalább egynek már nem felel meg.

Azért alkalmaztam az „elvieken” kifejezést, mert a 140/2020. (IV. 21.) Korm. rendelet az érintett kör számára kedvező intézkedéseket rögzít az adózói minősítés tárgyában is. A 140/2020. (IV. 21.) Korm. rendelet a 82. számú Magyar Közlönyben került kihirdetésre, és 2020. április 22-től lépett hatályba.

A Rendelet értelmében, az adózó megbízható adózói minősítése nem szüntethető meg

- a veszélyhelyzet ideje alatt végzett és az azt követő minősítés alapján, a veszélyhelyzet ideje alatt vagy az azt követő 30 napon belül esedékes adókötelezettség megsértése miatt a terhére megállapított adókülönbözetre való hivatkozással,
- a veszélyhelyzet ideje alatt végzett és a veszélyhelyzet megszűnését követő 30. napot magában foglaló negyedévet követő minősítés alapján, a veszélyhelyzet ideje alatt vagy az azt követő 30 napon belül megindított végrehajtási eljárásra való hivatkozással, vagy azért, mert az adózónak 500 ezer forintot meghaladó nettó adó-

tartozása van, vagy a tárgyévi adóteljesítménye negatív [azaz nem felel meg a megbízható adózói minősítésnek az Art. 153. § (1) bekezdése e) és i) pontjai szerinti kritériumainak].

Az adóhatóság továbbá – a veszélyhelyzet ideje alatt végzett és az azt követő minősítés során – figyelmen kívül hagyja a veszélyhelyzet ideje alatt vagy az azt követő 30 napon belül esedékes adókötelezettség megsértése miatt az adózó terhére megállapított adókülönbötet. Vagyis nem minősíti kockázatos adózónak az érintettet, ha az annak terhére megállapított összes adókülönbötet – a veszélyhelyzet ideje alatt – meghaladja az adózó tárgyévre megállapított adóteljesítményének 70 százalékát (Art. 157. § (1) bekezdés f) pontja szerinti feltételek).

Továbbá, az Art. 198. §-a és 199. §-a szerinti kedvezményeken (részletfizetés, fizetési halasztás, automatikus részletfizetési kedvezmény) túl, az adóhatóság az adózónak és az adó megfizetésére kötelezett személynek (továbbiakban együtt: adózó)

- a veszélyhelyzet megszűnését követő 30. napig előterjesztett kérelmére az adóhatóságnál nyilvántartott,
- legfeljebb öt millió forint összegű adóra,
- egy alkalommal,
- legfeljebb 6 havi pótlékmentes fizetési halasztást vagy
- legfeljebb 12 havi pótlékmentes részletfizetést

engedélyez, ha a kérelmező a kérelem benyújtásával egyidejűleg igazolja vagy valószínűsíti, hogy a fizetési nehézség a veszélyhelyzetre vezethető vissza.

Fontos, hogy a tárgyalt esetekben a fizetési könnyítésre irányuló eljárás illetékmentes.

Az Art. 201. § (2) bekezdése alapján adómérséklés csak természetes személy kérelme alapján teljeshető.

A 140/2020. (IV. 21.) Korm. rendelet a koronavírus-járvány okozta veszélyhelyzetre tekintettel, az adómérséklés lehetőségét kiterjeszti a nem természetes személy adózóra (az adó megfizetésére kötelezett nem természetes személyre). Eszerint az adóhatóság az adózónak

- a veszélyhelyzet megszűnését követő 30. napig előterjesztett kérelmére az öt terhelő adótartozást
- egy alkalommal,
- legfeljebb 20 százalékkal, de öt millió forintot meg nem haladó összegben mérsékli, ha az adótartozás megfizetése a kérelmező gazdálkodási tevékenységét a veszélyhelyzetre visszavezethető okból ellehetetlenítené.

Az adómérséklés csak egy adónem tekintetében kérelmezhető, de az eljárás illetékmentes.

Lényeges, hogy az adózók részére adható fizetési kedvezmények (részletfizetés, fizetési halasztás, automatikus

részletfizetés, adómérséklés) nem engedélyezhetőek együttesen.

Így az adótartozás fentiek szerinti mérséklése esetén, a fennmaradó összegre a 140/2020. (IV. 21.) Korm. rendelet 12. § szerinti fizetési kedvezmény (az adóhatóságnál nyilvántartott, legfeljebb öt millió forint összegű adóra, egy alkalommal, legfeljebb hat havi pótlékmentes fizetési halasztás vagy legfeljebb tizenkét havi pótlékmentes részletfizetés) nem engedélyezhető, akkor sem, ha a kérelmező a kérelem benyújtásával egyidejűleg igazolja vagy valószínűsíti, hogy a fizetési nehézség a veszélyhelyzetre vezethető vissza.

Ugyanakkor az adótartozás mérséklése nem engedélyezhető, ha az adóha-

tóság az adózó részére fizetési kedvezményt engedélyezett.

Ügyszintén a 140/2020. (IV. 21.) Korm. rendelet intézkedik arról, hogy az állami adó- és vámhatóság a “nagy összegű adóhiánnyal rendelkező adózók” listájának közzététele (Art. 263. §) során, figyelmen kívül hagyja a veszélyhelyzet ideje alatt és az azt követő 30 napon belül esedékes adókötelezettség megsértése miatt az adózó terhére megállapított adóhiány és jogkövetkezmény összegét.

Fenti intézkedések mellett is, ha a vállalkozónak végrehajtással nem érintett tartozása van, és azt nem tudja megfizetni, akkor javasolt, hogy az esedékesség időpontjával nyújtson be fizetési halasztási vagy részletfizetési kérelmet.

6. TURIZMUSFEJLESZTÉSI HOZZÁJÁRULÁS

Könnyítéseket vezettek be a turizmusfejlesztési hozzájárulás bevallásában és befizetésében is:

- a negyedéves bevallók esetében a 2020. április 20-ig benyújtandó bevallásban a 2020. január 1. és 2020. február 29. közötti,
- az éves bevallóknak a 2021. február 25-ig benyújtandó bevallásban a

2020. január 1. és 2020. február 29. közötti és a 2020. július 1. és 2020. december 31. közötti időszakra vonatkozó turizmusfejlesztési hozzájárulást kell megállapítaniuk, bevallaniuk és megfizetniük.

7. EGYÉNI VÁLLALKOZÁS SZÜNETELTETÉSE

Az előzőekben ismertetett kedvezményekből kimaradt vállalkozók számára – átmenetileg – segítséget jelenthet a vállalkozásuk szüneteltetése is.

A szüneteltetés minimális időtartama egy hónap, és legfeljebb két éven át tarthat. A szüneteltetés a vonatkozó bejelentés megtételét követő nappal lép életbe.

Az egyéni vállalkozás szüneteltetését a **webes ügysegéd** online felületén kell az érintettnek – illetékmentesen – bejelentenie.

A vállalkozás szüneteltetése alatt nem kell járulékot, illetve kátát fizetni, és természetesen a tevékenységet sem szabad folytatni.

Fontos, hogy a kata befizetése alól a vállalkozás szüneteltetése csak akkor mentesít, ha ez a körülmény az adott hónap egészére fennáll. Ha csak egyetlen napot is működött a vállalkozás a hónapban, akkor arra a kata egész összegét meg kell fizetni.

Egy példával megvilágítva: Ha a kátás egyéni vállalkozó bejelenti 2020. március 20-án, hogy tevékenységét szüneteltetni kívánja, úgy a szüneteltetés 2020. március 21. napjával kezdődik. Ez esetben a március hóra vonatkozó kátát meg kell fizetni 2020. április 12-ig.

A kátásoknak egyébként a szüneteltetés kapcsán nagyon ésszerű kell lenniük!

Ugyanis esetükben az éves bevétel 12 millió forintot meghaladó értékére már belép a 40 százalékos adó, amelyhez az említett 12 millió forintot arányosan – azaz havi 1 millió forintot feltételezve – kell figyelembe venni. Ez azt jelenti, hogy, ha a vállalkozó mondjuk három hónapig szünetelteti a tevékenységét, akkor 9 millióra olvad az a bevétel, ameddig nem kell számolnia a 40 százalékos adóval.

A vállalkozónak a NAV-hoz be kell adnia a 20T1041-es nyomtatványt, illetve kátás esetében a 20T101E jelűt is. Ebben jelzi, hogy szünetelteti a vállalkozását, és ezért mentesítést kér a kata fizetése alól. A kata törlésével kapcsolatos nyomtatvány benyújtási határideje attól függ, hogy mikor indította a vállalkozó a szünetelést. Főszabály szerint az említett nyomtatványt a tárgyhót követő hónap 1-jétől 12-ig kell benyújtani.

Például – maradva az előző példánál –, ha 2020. április 1-jétől szünetel a vállalkozás, akkor 2020. május 1. és 12. között kell beadni e nyomtatványt.

Megfontolandó azonban e lépés, mivel a szüneteltetés alatt vállalkozóként nem lesz társadalombiztosítási szempontból biztosított az egyéni vállalkozó. Ha nincs az érintettnek más, biztosítással járó jogviszonya (mondjuk akárcsak egy részmunkaidős munkaviszonya), akkor egészségügyi szolgáltatási járulékot (havonta 7710 forintot) kell fizetnie,

csak így lesz jogosult az egészségügyi ellátásra. Ez nem mérlegelés kérdése, e közterhet fizetni kell, ha nincs a magánszemélynek biztosítással járó jogviszonya. Az adóhatósághoz a kötelezettség tényét és kezdetét be kell jelenteni.

Amennyiben a vállalkozó jogosult álláskeresési járadékra, érdemes bejelentkeznie álláskeresőként a vállalkozás szüneteltetésének időtartamára, ez esetben mentesül az egészségügyi szolgáltatási járulék fizetése alól.

A vállalkozás szünetelésének tényét egyébként – 15 napos határidővel – az önkormányzat felé is jelezni kell.

A járvány okozta veszélyhelyzetre figyelemmel, átmenetileg, az egyéni vállalkozás szüneteltetésének visszavonásához is sajátos szabályok kapcsolódnak.

A 79. számú Magyar Közlönyben hirdette ki a jogalkotó a 131/2020. (IV. 17.) Korm. rendeletet, amely az egyéni vállalkozói tevékenység veszélyhelyzet idején történő folytatásának újabb szabályait tartalmazza.

A koronavírus-járvány következtében kialakult nehéz helyzet miatt több egyéni vállalkozó – eltérő indokok alapján – tevékenységének szüneteltetését kérte. Ugyanakkor lehetséges, hogy a szüneteltetés kérését követően bevezetett kormányzati intézkedések ismeretében más döntést hoztak volna az érintett vállalkozók. Ezt a helyzetet rendez

a fentebb hivatkozott jogszabály, amelynek lényege, hogy azok az egyéni vállalkozók, akik 2020. március 11. napja és 2020. március 30. napja között jelentették be tevékenységüknek a szüneteltetését, 2020. május 2-áig bejelenthetik:

- a tevékenység szünetelése iránti bejelentés visszavonását vagy
- szüneteltetett tevékenység folytatását.

A kormányrendelet adónemtől (szja, kata) függetlenül biztosítja ezt a lehetőséget az egyéni vállalkozók számára. A tevékenység szünetelésének kezdő időpontjára vonatkozó adatot a nyilvántartó hatóság úgy törli a nyilvántartásból, hogy a törölt adat ne legyen megismerhető.

A veszélyhelyzet idején a szünetelésre vonatkozó speciális szabályok körébe tartozik az is, hogy a szüneteltetett tevékenység folytatása esetén a szünetelés időtartama egy hónapnál rövidebb is lehet.

Azok az egyéni vállalkozók, akik a tevékenység szüneteltetésére vonatkozó bejelentésüket 2020. március 30-át követően, de még a veszélyhelyzet ideje alatt teszik (tették) meg, a szünetelés minimális időtartamára vonatkozó egy hónapos időtartamot nem kell alkalmazniuk. Ez pedig azt jelenti például – áll az adóhatóság e tárgyban közzétett tájékoztatójában –, hogy ha egy egyéni vállalkozó 2020. április 5-én bejelentést tett a szünetelésről, akár még április hónapban dönthet úgy, hogy folytatja a tevékenységét.

8. FIZETÉSI KEDVEZMÉNYEK

Azoknak az ágazatoknak a pénzügyi nehézségekkel küzdő vállalkozói, amelyek nem tartoznak a közterhek (kata, kiva stb.) fizetése alól átmenetileg mentesítettek körébe, fizetési kedvezményt kérhetnek az adóhatóságtól. A „fizetési kedvezmény” összefoglaló kategória és az alábbiakat érintő kérelmek lehetőségét jelenti:

- fizetési halasztás
- részletfizetés
- mérséklés és elengedés – csak magán-személy esetében van rá mód.

Különösen a jelenlegi gazdasági helyzetben fontos, hogy a fizetési kedvezmény

- egyéni vállalkozók esetében illetékmentes,
- egyéni vállalkozókon kívüli gazdálkodó szervezetek számára viszont illetékköteles (10.000 Ft).

Fizetési könnyítés

- csak tényleges tartozásra kérhető, vagyis a bevallás benyújtásával egy időben vagy a már felhalmozott tartozásra;
- nem kérhető kifizető által, természetes személytől levont adó- és járulék-tartozásra;
- az engedélyezés feltétele az átmeneti fizetési nehézség fennállása, valamint az, hogy a fizetési nehézség kialakulása nem az adózónak felróható mulasztás eredménye;
- halasztást és részletfizetést lehet kérni egyszerre is, a halasztás után a kötele-

zettség részletekben való megfizetésével;

- kérelemre pótlékmentesen is engedélyezhető.

Abban az esetben, ha az adózónak már folyamatban van fizetési kedvezménye, de annak feltételeit most a koronavírus-járvány okozta nehézségei miatt nem tudja teljesíteni, úgy ezen indokkal kérheti a tartozás újabb átütemezését. Ennek módja megegyezik a fizetési halasztás kérelmezésére vonatkozó eljárással.

Az Art. 198-199. § és 201. §-ai szerinti fizetési kedvezmények (részletfizetés, fizetési halasztás, automatikus részletfizetés, adómérséklés) tárgyában, a 140/2020. (IV. 21.) Korm. rendelet tartalmaz nagyon fontos – a koronavírus-járvány okozta veszélyhelyzet kapcsán – az érintettek számára kedvező rendelkezéseket. Ezeket az intézkedéseket e kiadvány „Kilakoltatási, illetve végrehajtási moratórium” című részében ismertettük.

Az adózónak bármikor lehetőségük van arra, hogy a folyamatban lévő fizetési könnyítésre díjmentesen előtörlesztést teljesítsenek, az engedélyezett futamidőnél korábban kiegyenlítsék tartozásukat.

Az előzőekben összefoglalt tudnivalókat az egyes adónemeket érintően is vegyük górcső alá!

A „főszabály szerinti” májusi társasági adó bevallási időszakot, a bevallás benyújtására előírt május 31-i határidőt ugyan 2020. szeptember 30-ra halasztották (lásd: 140/2020. (V. 21.) Korm. rendelet 1. §), de már most sem árt előre tervezni és számolni, kell-e a társaságnak az idei évben a bevallás benyújtásával egyidejűleg még társasági adót fizetnie, vagy a korábbi időszak alapján már befizetett előlegek kellő fedezetet nyújtanak erre. Ezzel kapcsolatban ne feledkezzünk meg arról sem, hogy a 2019-es adóév volt az első olyan év, amikor decemberben nem kellett adóelőleg kiegészítést teljesíteni a várható éves adókötelezettség erejéig. Ebből az is következik, hogy sok cégnél elmaradt az egyébként december végén szokásos adótervezés, így könnyen lehet, most májusban derül ki, hogy van még fizetendő adó.

A Rendelet hatálybalépésének napja (2020. április 22.) és 2020. szeptember 30-a között esedékes éves és soron kívüli adómegállapítási, -bevallási és -fizetési kötelezettséget, továbbá adóelőleg megállapítási és bevallási kötelezettséget ugyancsak 2020. szeptember 30-ig kell az érintetteknek teljesíteniük a társasági adón túl

- a kisvállalati adót,
- az energiaellátók jövedelemadóját,
- a helyi iparüzési adót,
- az innovációs járulékot érintően is.

A 2020. április 22-e és 2020. szeptember 30-a között esedékessé váló

- társasági adóelőleget,
  - kisvállalati adóelőleget,
  - energiaellátók jövedelemadójának előlegét,
  - innovációs járulékelőleget,
- amelyről az adóelőleg- és járulékelőleg-bevallás 2020. szeptember 30-ig kerülhet benyújtásra, az adózó az utolsó rendelkezésre álló adóelőleg-, illetve járulékelőleg-bevallásban megállapított előleg-kötelezettség (amennyiben a csoportos társasági adóalany társasági adó vonatkozásában adóelőleg bevallással nem rendelkezik, akkor a részére adóhatósági határozattal előírt társasági adóelőleg kötelezettség) alapulvételével, azonos ütemezésben állapítja meg, és a rá irányadó határidőig fizeti meg.

Az így megállapított társasági adóelőleg kötelezettséget a Tao. törvény 26. § (2), (3), (7) és (8) bekezdése szerint megállapított adóelőleg kötelezettségnek kell tekinteni az adóról való rendelkezés szempontjából. Az adózó ezen adó-, illetve járulékelőleg mérséklését annak esedékessége előtt kérheti, ha számításai szerint a 2020-ban kezdődő adóév adója, illetve járuléka nem éri el az adó-, illetve járulékelőleg összegét.

A legtöbb helyi adót, és akár más éves adót érintően is érdemes fontolóra venni a fizetés-könnyítési lehetőségeket.

Az ezzel kapcsolatos kérelmeket az Art. 69. §-ában rögzítettek szerint, az adóelőleg esedékességének időpontjáig kell benyújtani, ami a rendelet hatálybalépése és 2020. szeptember 30-a kö-

zött esedékes iparűzési adó (2019. adóévi éves, illetve az adóelőleg 2020. II. részlete) tekintetében 2020. szeptember 30-i határidőt jelent.

A helyi adók esetében az érintett önkormányzat adóhatóságával is egyeztetni kell az elérhető nyomtatványok, a kérelem benyújtásának módja, pontos határideje, és a szükséges mellékleteket illetően. Ugyanakkor arra is gondolni kell, hogy ezek a kérelmek illetékkötelesek.

A fizetési nehézségekkel küzdő vállalkozások – ágazattól függetlenül – kérhetik az adóelőleg összegének mérsékését is, mind az állami-, mind az önkormányzati adóhatóságtól.

Amint azt az iparűzési adó fizetésére kötelezettek is tudják, a helyi iparűzési adóbevallás benyújtását követően esedékes adóelőleg-fizetési kötelezettség összegét a már benyújtott bevallás adatai határozzák meg. Amennyiben most az adózó az előzőekben bemutatott könnyítő szabályokkal élve, a helyi iparűzési adóbevallását a 2020-ban fizetendő II. előlegrészlet esedékességéig – a naptári évvel azonos üzleti év esetében – 2020. szeptember 15-ig nem nyújtja be, úgy előlegfizetéskor az előző, korábban bevallott adóelőlegrészlet összegét kell megfizetnie.

Fizetéskönnyítés ez esetben is kérhető (az esedékesség napjáig), abban az esetben, ha az adózó számításai szerint

a 2020-ban kezdődő adóév adója nem éri el az adóévi adóelőleg összegét.

Az iparűzési adó alóli mentességgel – például közhasznú szervezetnek minősülő nonprofit gazdasági társaság, alapítvány esetében – kapcsolatos nyilatkozatot [1990. évi C. törvény 3. § (3) bekezdése] legkésőbb 2020. szeptember 30-ig lehet benyújtani az adóhatósághoz.

A társasági adót, a kisvállalati adót, az energiaellátók jövedelemadójának előlegét, valamint az innovációs járulékelőleget érintően, az adózó az utolsó rendelkezésére álló adóelőleg-bevallásban megállapított adóelőleg-kötelezettség szerinti összegben, azonos ütemezésben fizeti meg.

Fizetéskönnyítés ezen adónemek esetében is kérhető, az iparűzési adóhoz hasonló feltételek mentén.

Nagyon fontos, hogy a rendelet a fentebb tárgyalt adónemeket érintően nem az előlegfizetés elhalasztására ad lehetőséget, csak az adóelőlegek összegének meghatározására rögzít speciális szabályokat.

Az iparűzési adót érintően, a 2020-ban kezdődő adóelőleg-fizetési időszak első előlegrészlete 2020. március 15-én volt esedékes. Amennyiben ezt az adózó az esedékessége napjáig nem teljesítette, akkor 2020. szeptember 30-ig ezt az előző – korábban bevallott – iparűzési adóelőleg-részletet kell megfizetnie.

Az adózó ezen adóelőleg-részlet mérséklését annak esedékessége előtt kérheti, ha számításai szerint a 2020-ban kezdődő adóév adója nem éri el az adóévi adóelőleg összegét.

A cégeknek mindenképpen érdemes a társasági adóelőleg mérséklését kérniük, ha a koronavírus járvány annyira csökkentette – vagy várhatóan csökkenti – a bevételüket, hogy számításaik szerint a 2020. évi teljes társasági adójuk nem éri majd el az adóévben fizetendő adóelőleg összegét.

A korábbi – jelen esetben a 2018. évre vonatkozó – bevallás alapján számított előleg módosítását az adóhatóság által készített ELOLEGMOD beadványon kérhetik a vállalkozások. Fontos tudniuk azonban, hogy a társasági adó összegének várható csökkenése részletes becslést igényel! A cég minden bevételére és kiadására gondolva kell a várható adókötelezettséget kiszámítani és bemutatni. A kérelmet az aktuális adóelőleg-fizetési határidőt megelőzően, illetve azzal egyidejűleg kell betérjeszteni. Jelen esetben – a veszélyhelyzetre figyelemmel – 2020. szeptember 30-ig.

A társasági adóelőleg mellett a kisvállalati adó-, az innovációs járulék-, illetve az energiaellátók jövedelemadó-előlegének az összege is csökkenthető.

Az adóelőleg-fizetésre kérhető mérséklés mellett, az adófizetésre halasztás, illetve részletfizetés is kérhető.

Lényeges, hogy a munkavállalók után fizetett szociális hozzájárulási adó, valamint az áfa esetén is kérhető fizetési könnyítés az adóhivataltól, épp úgy, mint a speciális adófajtákra.

Fizetési nehézségük esetén a kisvállalati adó (kiva), illetve a kisadózó vállalkozások tételes adója (kata) szerint adózók is kérelemmel fordulhatnak a hatósághoz, amelyet a NAV méltányosan bírál el.

Az adóelőleg mérséklését célzó kérelmében a vállalkozónak be kell mutatnia, hogy a rendelkezésére álló információk és becslések alapján, várhatóan miként alakulnak az üzleti évben gazdasági tevékenységének azon adatai, melyeket az adószámítása során figyelembe kell venni. A kérelmében foglaltakat számításokkal is alá kell támasztania az érintettnek.

9. VÁLLALKOZÁS FIZETÉSKÉPTELENSÉGE A JÁRVÁNY IDEJÉN

Sajnos arra is lesz majd példa, hogy egy vállalkozás a járvány alatt teljesen fizetéképtelenné válik. Kérdés, hogy ez esetben jogosult lesz-e valamilyen kedvezményre, élhet-e méltányossági kérelemmel?

Ebben az esetben is érvényes az, hogy a vállalkozó kérelmére a bírság- vagy pótléktartozás mérsékelhető, ha annak megfizetése gazdálkodási tevékenységét ellehetetlenítené. Tehát a

mérséklés akkor engedélyezhető, ha a racionális gazdálkodási körülmények ezáltal helyreállíthatók, a vállalkozás további eredményes, ésszerű működése ezzel biztosítható. Nincs azonban lehetőség a tőke-, illetve adótartozás mérséklésére, továbbá nincs helye a mérséklésnek, ha a gazdálkodási tevékenység már eleve ellehetetlenült.

Ha a vállalkozás átmeneti fizetési nehézséggel küzd, akkor lehetősége van fizetési halasztást kérni, illetve akár arra is, hogy a halasztást követően részletekben tegyen eleget fizetési kötelezettségének.

Amennyiben pedig átmeneti fizetési nehézséggel küzd, és az adóhatóságon túl, más hitelezőknek is tartozik, ugyanakkor gazdasági helyzetét tekintve van reális esélye annak, hogy idővel gazdál-

kodását rendbe tudja hozni és képes lesz tovább működni, indokolt lehet csődvédelmet kérnie.

A csődeljárás célja, hogy az adós cég a hitelezőivel egyezséget kötve elkerülje a fizetéseképtelenséget, és folytathassa működését. A csődeljárás elrendelése iránti kérelem benyújtásával már ideiglenes moratórium, azaz fizetési haladék illeti meg a vállalkozást, vele szemben végrehajtás nem indítható. Lényeges, hogy a fizetési haladék sem mentesít bizonyos kifizetések alól. Az adóhatóságot érintően ilyen a kifizetett munkabéreket terhelő adó és járulék, valamint az áfa, a jövedéki adó és a termékdíj. A fizetési haladékkal nem érintett, a NAV által végrehajtás alá vont tartozásokra végrehajtási eljárás felfüggesztését lehet kérni.

10. KÖZTARTOZÁSMENTES ADÓZÓI ADATBÁZIS

Egy vállalkozás számára számos okból lehet nagyon fontos, hogy a „KOMA” adatbázisban, illetve a megbízható adózók körében szerepeljen az adóhatóság nyilvántartásaiban. Viszont a járvány okozta veszélyhelyzet miatt nem feltétlenül képesek a vállalkozások időben teljesíteni a bevallási, befizetési kötelezettségeiket. Emiatt kiesnek-e a köztartozásmentes adózói adatbázisból (KOMA) vagy a megbízható adózók köréből?

Változatlan az a szabály – az adóhatóság vonatkozó tájékoztatása szerint –,

hogy a köztartozásmentes adózói adatbázisban (KOMA) kizárólag az szerepelhet, akinek a közzétételt megelőző hónap utolsó napján – többek között – nincs a NAV-nál nyilvántartott nettó adótartozása, valamint köztartozása, és az esedékes bevallási és befizetési kötelezettségének maradéktalanul eleget tett. Ha a KOMA-ban már szereplő adózónál a NAV – az aktuális vizsgálat során – megállapítja, hogy már nem felel meg az előírt feltételek valamelyikének, akkor az adózót az adatbázisból törli.

Az adóhatóság által, az adózói minősítés során követendő – a járványhelyzetre tekintettel speciális – szabályokat állapított meg a jogalkotó a 140/2020. (IV. 21.) Korm. rendeletben. Erről részletesen e kiadvány „Kilakoltatási, illetve végrehajtási moratórium” című részében olvashatnak.

A megbízható adózó évente egy alkalommal 12 havi pótlékmentes fizetési könnyítést kérhet, ha a kérelem elbírálása időpontjában a nettó adótartozása nem haladja meg a 1,5 millió forintot.

A fizetési könnyítést a FAG01-es nyomtatványon lehet kérni. A koronavírus által okozott gazdasági nehézséget – mint a fizetési nehézség indokát – a NAV a törvény adta lehetőségeken belül figyelembe veszi.

Mivel az érintett adózói kör önhibáján kívül került olyan helyzetbe, hogy fizetőképessége csak hosszabb távon állítható helyre, indokolt lehet hosszabb futamidejű fizetési könnyítés engedélyezése is, ha annak egyéb feltételei teljesülnek.

11. KÖNYVELŐK KARANTÉNBAN

Az is megtörténhet, hogy a vállalkozó megbízott könyvelője elérhetetlenné válik, mert például igazoltan koronavírus-fertőzött, de nála vannak a bevalláshoz szükséges iratok, dokumentumok. Ebben az esetben a vállalkozó igazolási

kérelmet terjeszthet elő. Ezt a bevallási határidő elmulasztása esetén az akadály megszűnését követő tizenöt napon belül, a bevallás pótlásával egyidejűleg lehet előterjeszteni.

12. ÜZLETBEZÁRÁS

Ha a vállalkozó bezárja az üzletét a koronavírus miatt, e tényt nem kell bejelentenie az adóhatósághoz. Az üzletben működő online pénztárgép használatá-

nak 30 napon túli szüneteltetését azonban igen. A bejelentés a PTGTAXUZ nyomtatványon tehető meg.

13. HOME OFFICE ADÓSZAKÉRTŐI SZEMMEL NÉZVE

Amennyiben a vállalkozó abban a szerencsés helyzetben van, hogy lehetővé tudja tenni, hogy a munkavállalói otthonról dolgozzanak, akkor elsősor-

ban a hatályban lévő szabályzatok alapján kell eljárnia. Ha nincs ilyen szabályzata, a munkáltatónak akkor is vannak

választási lehetőségei az alábbiak szerint.

Az első és egyik legfontosabb kérdés az – bár nem adózási probléma –, hogy a munkaadó egyoldalú döntésével elrendelheti-e az otthoni munkavégzést, vagy sem. Ez azért is tisztázandó, mert – a kialakult helyzet ellenére is – igaz, hogy a munkavállalók munkavégzési helye a munkaszerződésben rögzítetten szerepel, de legalábbis a szokásos munkavégzési hely alapján meghatározható hely, ami általában nem esik egybe az otthoni munkavégzés helyével.

A jelenlegi rendkívüli helyzetre tekintettel az otthoni munkával és távmunkával kapcsolatban az eddigi szabályozás – bár átmenetileg, de – lényegesen megváltozott! A távmunka elrendelése a továbbiakban már nem kötődik munkaszerződés-módosításhoz (ami kétoldalú megállapodást követel a felektől), azt a munkáltató egyoldalúan is elrendelheti.

Amennyiben a munkavállaló rendszeresen otthonról dolgozik, és a munkát számítástechnikai eszközzel végzi, amelynek eredményét elektronikusan továbbítja, akkor az távmunkának minősül. A munkáltatónak ez esetben tájékoztatnia kell a dolgozót – többek között – arról is, hogy a számítástechnikai vagy elektronikus eszköz használatára vonatkozóan milyen korlátozásokat, feltételeket kell betartania.

Alapvetően a munkáltató feladata és költsége, hogy a munkavégzéshez szükséges eszközöket biztosítsa. A munkavédelemről szóló törvény ugyanakkor kifejezetten lehetővé teszi, hogy a munkavállalók saját eszközeiket használják, ha ebben a felek megállapodnak. (Ebben az esetben viszont a munkáltatót az eszköz tekintetében kockázatértékelési kötelezettség terheli az adatbiztonságot érintő kérdésekben.)

A távmunkavégzés keretében foglalkoztatottnak fizetett bevételből, költségértéítésből levonható költségeket érintően a személyi jövedelemadóról szóló 1997. évi CXVII. törvény (a továbbiakban: Szja tv.) 3. számú mellékletének II./24. pontja az irányadó. Ennek alapján a Munka Törvénykönyvének szabályai szerint távmunkában foglalkoztatott az e munkavégzésével összefüggésben a munkaadótól kapott bevétellel szemben a következő, igazolt kiadás(ok) alapján számolhat el költséget:

- a) Ha a munkához szükséges eszközöket a munkavállaló szerzi be, akkor a távmunkavégzéshez, valamint a kapcsolattartáshoz szükséges nem anyagi jószág, számítógép, számítástechnikai eszköz megszerzésére fordított, 200 ezer forintot meg nem haladó kiadás egy összegben elszámolható.
- b) Amennyiben a munkavállaló által beszerzett, a távmunkavégzéshez, valamint a kapcsolattartáshoz szükséges nem anyagi jószág, számítógép, számítástechnikai eszköz megszerzésére fordított összeg meghaladja a 200 ezer forintot, úgy 33 százalékos

leírási kulcs alkalmazásával értékcsökkenési leírás címén megállapított összeg számolható el költségként. Az értékcsökkenési leírás elszámolása az Szja tv. 11. számú mellékletében előírtak megfelelő alkalmazásával történik (függetlenül attól, hogy e mellékelt egyébként az egyéni vállalkozók költségelszámolásának szabályait rögzíti). Lényeges, hogy az értékcsökkenés költségként történő elszámolásának feltétele külön részletező nyilvántartás(ok) vezetése. Ezek – jelen esetben a „Tárgyi eszközök, nem anyagi javak nyilvántartása” – elvárt minimális adattartalmáról az Szja tv. 5. számú melléklete ad eligazítást.

- c) Ugyancsak elszámolható a költségek között az internethasználat díja (ideértve különösen az egyszeri, a havi, a forgalmi díjat).
- d) Elszámolható továbbá a munkáltató székhelyétől, telephelyétől elkülönült munkavégzési hely bérleti díja, a fűtés, a világítás és a technológiai energia díja azzal, hogy ha a lakás és a munkavégzési hely műszakilag nem elkülönített, akkor e kiadás(oka)t a távmunkavégzéssel arányosan, az adott költségre jellemző mértékegységek (munkaidő, m², m³ stb.) alapulvételével lehet figyelembe venni.

A „másik oldalon” is indokolt a költségelszámolás. Abban az esetben, ha egyéni vállalkozó vagy önálló tevékenységet folytató magánszemély foglalkoztat valakit távmunkában, akkor a munkavállaló részére kifizetett bér és közter-

hei, valamint a jogszabály, illetőleg a kollektív szerződés vagy a munkaszerződés alapján járó, a munkáltatót kötelezően terhelő juttatás, kifizetés elszámolható a foglalkoztató költségei között [Szja tv. 11. számú melléklet I./3. pont, a) és c) alpontok, illetve 3. számú melléklet I./3. pont a) és c) alpontok]. A társasági adó hatálya alá tartozó adózó munkaadók számára a társasági adóról szóló törvény 3. számú mellékletének B/3. pontja alapozza meg a költségek elszámolását.

A kivások számára fontos, hogy személyi jellegű kifizetésnek minősül – vagyis az adóalapban figyelembe kell venni – azon személyi jellegű ráfordítást, amely a Tbj. szerint járulékalapot képez az adóévben. Ez – többek között – az Szja tv. szerint összevont adóalapba tartozó önálló és nem önálló tevékenységből származó bevételből az adóelőleg-alap számításnál figyelembe vett jövedelmet jelenti. Az Szja tv. erről úgy rendelkezik, hogy a nem önálló tevékenységből (mint például a munkaviszonyból) származó bevétel egésze jövedelem, kivéve a nem önálló tevékenységre tekintettel költségtérítés címén kapott bevételt, melyből levonható – legfeljebb a költségtérítés címén kapott bevétel mértékéig – az Szja tv. 3. számú mellékletének rendelkezései szerint elismert költség.

Az Szja tv. értelmezésében a költségtérítés az a bevétel (kivéve, ha a jövedelem kiszámításánál nem kell figyelembe venni), amit a törvényben költségként

elismert kiadás megtérítésére kizárólag az adott bevételsterző tevékenység folytatása érdekében vagy hivatali, üzleti utazással összefüggésben kap a magán-személy.

Ha valaki a munkaviszonyára tekintettel költségtérítést kap, akkor ennek az igazolt és elismert költségek levonása után fennmaradó része a jövedelem.

A jövedelmet kétféleképpen lehet meghatározni:

- vagy bizonylat nélkül, a jogszabályban meghatározott mérték számolható el költségként, az e feletti rész egésze pedig adóköteles;
- vagy számlák, bizonylatok (ideértve az útnyilvántartást is) alapján (tételesen) számolható el költség.

Fontos, hogy ha jogszabályban nem szabályozott költségtérítésben, költségátalányban részesült az érintett, akkor költséget csak számlák, bizonylatok alapján számolhat el.

Például a távmunkában foglalkoztatott dolgozó számlák alapján költségként veheti figyelembe a lakásában a munkavégzés helyeként szolgáló helyiség munkaidővel és területtel arányos fűtési költségét. A munkába járással kapcsolatos utazási költségtérítésről a 39/2010. (II. 26.) Korm. rendelet intézkedik. Ezen rendelet, valamint az Szja tv. 25. § (2)-(4) bekezdése alapján, ha a tevékenység jellegéből adódóan alkalmanként a munkaadónál – a cég irodájában, telephelyén – is meg kell jelennie,

és az utat saját tulajdonú személygépkocsijával teszi meg, akkor a 15 Ft/km általányt is figyelembe veheti költségei között.

Üzemanyagköltség címén a külön kormányrendeletben meghatározott fogyasztási norma szerinti üzemanyag-mennyiség és a NAV által közzétett üzemanyagár szorzataként meghatározott összeg, vagy a számlával (számlákkal) igazolt üzemanyag-vásárlás vehető figyelembe azzal, hogy a számla alapján figyelembe vett üzemanyag mennyiség nem lehet több, mint az üzemi használatra az üzemanyag-fogyasztási normával számított mennyiség, továbbá a számlával (bizonylattal) igazolt fenntartási, javítási és felújítási költségek számolhatók el a hivatali célú használat arányában.

Fentiekből az következik a kivás munkaadó számára, hogy a távmunkában foglalkoztatott munkavállalójának kifizetett munkabér része a kiva alapjának, míg a költségtérítésből csak az a rész, amellyel szemben nem vehető figyelembe elismert költség, a fenti példánál maradván a munkába járás 15 Ft/km összeget meghaladó térítése.

Fizikai munka esetében is van lehetőség otthoni munkavégzésre, de ennek keretei nyilvánvalóan szűkebbek. A Munka Törvénykönyve ismeri a bedolgozói munka fogalmát arra az esetre, ha a munkaviszony önállóan végezhető munkára létesíthető. Ez jellemzően akkor alkalmazható, ha a munkavállaló

otthon is képes anyagokat megmunkálni, készterméket készíteni. Sajátossága, hogy ebben az esetben teljesítménybérben történik a munkabér megállapítása.

A Munka Törvénykönyvének 198-200. §-ai adják e jogviszony munkajogi kereteit. A jogalkotó ezen belül arról is intézkedik, hogy a munkaszerződésben meg kell határozni a munkavállaló által végzett tevékenységet, a munkavégzés helyét, a költségtérítés módját és mértékét. Továbbá a munkavállaló részére meg kell téríteni az általa viselt, a munkavégzés során ténylegesen felmerült költséget, vagy ha a tényleges költség nem állapítható meg, átalányt kell a munkavállaló részére fizetni.

Ha a magánszemély bedolgozói munkaviszonyára tekintettel kap költségtérítést, akkor az e bevételével kapcsolatos költségeinek elszámolására, a tételes költségelszámolás (számlák, útnyilvántartás) helyett választhatja azt a megoldást is, hogy a kapott költségtérítésből az évi munkabér (munkadíj) 30 százalékát meg nem haladó összeget vonja le bizonylat nélkül. Ez esetben azonban más költséget már nem számolhat el bedolgozói munkaviszonyával kapcsolatosan.

A foglalkoztató költségelszámolására a távmunkában már részletezettek vonatkoznak.

Az is gyakori, hogy a távmunkában, bedolgozóként foglalkoztatottak számá-

ra a szükséges eszközöket a munkaadó biztosítja. Bedolgozó esetében például az anyag megmunkálásához használt gépek, berendezések jellemzően olyanok, amelyek nem fordulnak elő egy háztartásban. A távmunkához – különösen a home office most oly aktuális, járvány okozta kényszere miatt – alapkelléklet jelentő számítógép, laptop azonban lehet a dolgozó saját tulajdonú eszköze, de a munkaadó is biztosíthatja. Ez esetben a számítástechnikai eszköz munkavállaló részére történő átadását a vállalkozónak dokumentálnia kell, mivel az idegen helyen tárolt eszközök is részei a vállalkozás leltárának, vagyonának.

A távmunka végzéshez biztosított számítógép, internet kapcsán felmerülhet ezek magáncélú használatának, és az ezzel összefüggésben esetlegesen felmerülő adókötelezettség kérdése is.

Fontos, hogy a munkavállalónak az eszköz, szolgáltatás magáncélú használatának vétele miatt nem származik az Szja tv. fogalmai szerinti bevétele, adóztatható jövedelme, ahogyan a magánszemély által a tevékenységhez beszerzett – és költségelszámolást megalapozó – eszközök esetében sem [Szja tv. 4. § (2a) és (4) bekezdése].

Olyan eset is előfordulhat, hogy a munkaadó korábban ingyenesen vagy kedvezményesen biztosított otthoni személyi használatra számítógépet, laptopot a dolgozójának úgy, hogy az eszköz nem került annak tulajdonába. Ez

esetben is e juttatás adómentes (Szja tv. 1. számú melléklet 7.11. pont).

Ha a munkaadó a jelenlegi járványhelyzetben a home office bevezetése mellett dönt, és a távmunka végzés eszközének tekinti a szóbanforgó, korábban juttatásként biztosított eszközt, úgy a munkavégzés kapcsán felmerülő költségeket (villamos energia, fűtés, stb.) akkor is térítenie kell. Értékcsök-

kenési leírást a magánszemély értelemszerűen nem számolhat el az eszköz kapcsán.

Akár távmunka, akár bedolgozás céljaira történik az eszköz átadása, annak sérülése, használhatatlanná válása esetén a selejtezés általános szabályai szerint kell eljárnia a munkaadónak azzal, hogy egyes esetekben a munkavállaló kártérítési felelőssége is felmerülhet.

14. TÁRSAS VÁLLALKOZÁSOK: ÉVES BESZÁMOLÓ, ÉVES ADÓBEVALLÁSOK, ADÓELŐLEG SZEPTEMBERBEN

Figyelemmel arra, hogy a koronavírus-járvány miatt az éves beszámolók elfogadásához szükséges taggyűlés (közgyűlés) megtartása, de akár a bizonylatok eljuttatása a könyvelőhöz, illetve a vele való kapcsolattartás akadályokba ütközhet, a Magyar Közlöny 83. számában kihirdetett 140/2020. (IV. 21.) Korm. rendelet alapján, a naptári évet követő vállalkozások esetében a beszámolók elkészítésének, közzétételének határnapja 2020. május 31-ről 2020. szeptember 30-ra módosult.

A nem naptári, hanem gazdasági évet követő vállalkozások számára akkor irányadó a 2020. szeptember 30-ai határnap, ha a bevallás elkészítésének végső határideje a kormányrendelet hatálybalépése (2020. április 22.) és 2020. szeptember 30. közé esik.

Abban az esetben, ha a vállalkozás a fentiek szerint élhet a beszámoló 2020.

szeptember 30-i határidejű közzétételének lehetőségével, úgy a társasági adó, a kisvállalati adó és a helyi iparüzési adó éves összege megfizetésének határideje is 2020. szeptember 30-ra módosult számára.

A beszámoló letétbe helyezésének határnapja egyéb számviteli kötelezettségek kapcsán is lényeges. Így a szeptember 30-i dátumtól kell számítani – például – az anyavállalat konszolidált beszámolójának határidejét, de az osztaletkékelőleg fizetéséhez előírt közbenső mérleg készítését – illetve annak melőzhetőségét – is befolyásolja.

A számviteli törvény szerint ugyanis az osztaletkékelőleg kifizetésének alátámasztására a legutolsó beszámolót (vagy ha ilyen készült a számviteli törvény szerinti közbenső mérleget) – eltérő jogszabályi rendelkezés hiányában – a mérleg fordulónapját követő hat hó-

napig lehet figyelembe venni a saját tőke alátámasztására. Ez a szeptember 30-i határidővel közzétett, 2019. évi mérlegbeszámolóik kapcsán azt jelenti, hogy ha a vállalkozásnak van lehetőség osztalékelőleget kifizetni 2020-ban, ahhoz a számviteli törvény előírásai szerinti közbenső mérleget kell összeállítania.

A beszámoló elfogadásának időpontja a vállalatcsoportok esetében is hangsúlyos szempont, különösen az olyan tulajdonosi „zsebbe vágó” kérdésben, mint az osztalékkifizetés. Ez esetben a „kulcs” a számviteli törvény 39. § (3) bekezdése, amely szerint „az előző üzleti évi adózott eredménnyel kiegészített szabad eredménytartalék akkor fizethető ki osztalékként, részesedésként, a kamatozó részvény tulajdonosának kamatként, ha a lekötött tartalékkal, továbbá a pozitív értékelési tartalékkal csökkentett saját tőke összege az osztalék, a részesedés, a kamatozó részvény kamatának figyelembevétele (kifizetése) után sem csökken a jegyzett tőke összege alá. A (3) bekezdés szerinti szabad eredménytartalék és saját tőke összegének meghatározásánál növelő tételeként figyelembe lehet venni az előző üzleti évi beszámolóban még nem szereplő, de a tárgyévben a mérlegkészítés időpontjáig elszámolt, a 84. § (1) bekezdés szerinti kapott (járó) osztalék, részesedés összegét.”

A csoportot alkotó vállalkozásoknak egymástól járó, illetve egymásnak fizetett osztalékainak összege is lényeges tehát, így az anyavállalat és a csoportba

tartozó társaságok beszámolóit célszerű azonos időszakban elfogadni, illetve letétbe helyezni.

A „szép”, azaz a cég megnyugtató pénzügyi helyzetéről, kötelezettségeinek, követeléseinek egyensúlyáról tanúskodó mérleg, mind a banki hitelfelvételknél, mind a pályázatok elbírálásakor előnyt jelent a társaság számára, de a lehetséges befektetőket is ez érdekli, amikor górcső alá veszik e dokumentumot.

Ezt szem előtt tartva, a beszámolót „szeptember 30-a előtt letétbe helyezni vagy sem” kérdésében mindkét álláspont mellett szólnak érvek és ellenérvek.

Például, a vállalkozás pénzügyi helyzetéről kedvezőbb képet mutat a mérleg, ha a beszámoló letétbe helyezését nem halasztja későbbre (azaz nem használja ki a 2020. szeptember 30-ig még hátralévő idő egészét haladékként), de a társasági adó (kisvállalati adó) bevallását és megfizetését viszont – élve a rendelet adta lehetőséggel – szeptember 30-ig teljesíti.

A koronavírus miatt kialakult gazdasági válság következményeként – 2020. szeptember 30-ig, de még előbb is – várhatóan sok cég válik fizetésképtelenné, ha korábban (így 2019. évben is) nem sikerült olyan nagyságrendű tartalékot gyűjtenie, amely a működését hosszabb ideig akkor is fedezi, ha bevételekre nem számíthat. E körben az a vállalkozók érdeke, hogy minél később legyenek gazdálkodásuk adatai kívül ál-

lók számára elérhetőek, így e határidő előtt jellemzően nem teszik majd közzé a beszámolójukat.

Ezzel szemben az egyébként, és a járványhelyzet ellenére is sikeresen gazdálkodó társaságok számára az az előnyös, ha teljesítményükről – legalábbis a számviteli adatokra lefordítva azt – minél hamarabb értesül a piac. Nekik tehát érdemes az eredeti (május 31-i) vagy ahhoz minél közelebbi időpontban letétbe helyezniük a beszámolóikat. Annál is inkább, mert ha nem így járnak, akkor lehetséges befektetőik joggal feltételezhetik, hogy a cég a „problémás” körbe tartozik, vagyoni, pénzügyi helyzetét tekintve.

Az előző évi beszámolóból az is modellezhető, hogy a vállalkozásra nézve milyen feltételezhető következményei lesznek a járvány miatti korlátozásoknak.

A járványhelyzetben nehézségekbe ütközhet a számlák, iratok eljuttatása a könyvelőhöz, és ez akadálya lehet a könyvviteli zárlatnak is. Az iratokat, bizonylatokat azonban ingyenesen elérhető applikációkkal mobiltelefonon is el lehet juttatni a könyvelőhöz. Ilyen például a Microsoft Office Lens applikáció.

A kormányrendelet bizonyos adóneveknél, azaz

- a társasági adó,
- a kisvállalati adó és
- az innovációs járulék

esetében, az adóelőleg bevallásának és megfizetésének határidejét is 2020. szeptem-

ber 30-ra módosította. Ez azokra adóelőleg-fizetési és bevallási határidőkre érvényes, amelyeknél az előleg-bevallás és előlegfizetés a kormányrendelet hatálybalépése (2020. április 22.) és 2020. szeptember 30. között esedékes.

A társasági adó esetében ez a május, június, július, augusztus hónapra vonatkozó adóelőleget és a II. negyedéves adóelőleget érinti. A kisvállalati adóelőleg és az innovációs adóelőleg esetében pedig a II. negyedévi bevallás határideje tolong el.

Fentiekhez kapcsolódik a 102/2020. (IV. 10.) Korm. rendelet, amelyet a Magyar Közlöny 71. számában hirdettek ki (2020. április 11-én lépett hatályba), és amely felülírja a taggyűlések (és közgyűlések) eddigi ismert szabályait.

Fő szabályként a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.), illetve a jogi személyre vonatkozó jogszabályi rendelkezések adják a taggyűlések (közgyűlések) összehívásának, lebonyolításának jogi kereteit a vállalkozások, más gazdálkodó szervezetek számára.

A koronavírus-járvány miatti – a 40/2020. (III. 11.) Korm. rendelet által elrendelt – veszélyhelyzet ideje alatt azonban ezen jogszabályok rendelkezéseit a 102/2020. (IV. 10.) Korm. rendeletben rögzített eltérésekkel kell a társas vállalkozásoknak alkalmazniuk.

(Jelen keretek között a társasházakat és köztestületeket érintő előírásokra

nem térek ki, így a jogi és nem jogi személy gazdálkodókra együttesen érvényes rendelkezésekről is “társas vállalkozókról”, illetve ezek jelentésbeli megfelelőinek említésével lesz szó.)

A jogalkotó azonban mentesíti a döntéshozó szerv működésére vagy döntéshozatalára vonatkozóan, a rendeletben foglalt előírások alkalmazása alól a vállalkozást, ha annak döntéshozó szerve vagy – egyszemélyes kft. esetében – tagja (alapítója, az alapítói jogok gyakorlására jogosult személy) a kijárási korlátozásra vonatkozó előírások betartása mellett sem akadályozott a döntéshozatalban.

E kritérium – miszerint a döntéshozó szerv nem akadályoztatott a döntéshozatalban – azt jelenti a rendelet értelmezésében, hogy a kijárási korlátozásra vonatkozó előírások betartása mellett is megoldható, hogy a taggyűlésen a tagok együttesen, személyesen megjelenhessenek.

Ha az előzőek szerint – a tagok együttes, személyes megjelenésével – a taggyűlés nem tartható meg (azaz a döntéshozatalban való akadályoztatásukról beszélhetünk), úgy az ülés csak a rendeletben előírtak figyelembevételével tartható meg, akkor is, ha annak összehívására még a rendelet hatályba lépése előtt (2020. április 11-e) sor került.

Amennyiben a rendelet előírásait a taggyűlés lefolytatását, a döntéshozatalt érintően alkalmaznia kell a jogi személy

társaságnak (a jelenleg hatályos Ptk. hatályba lépésével, 2014. március 15-től minden gazdasági társaság – így például a kft. mellett a bt. is – jogi személynek minősül), akkor

a) ülése a tag elektronikus hírközlő eszköz igénybevételével történő részvételével tartható meg, vagy

b) határozathozatalára – ha a jogi személyre vonatkozó törvényi előírás az ülés tartása nélküli döntéshozatalt nem zárja ki – az ügyvezetés kezdeményezésére ülés tartása nélkül is sor kerülhet,

akkor is, ha a jogi személy létesítő okirata e lehetőségekről és annak feltételeiről nem, vagy a rendeletben foglaltaktól eltérően rendelkezik.

Fentiek kapcsán fontos szerepe van a társaság tagi létszámának. Ugyanis, ha

- a cég tagjainak száma legfeljebb öt fő, és a döntéshozó szerv határozatképessége elektronikus hírközlő eszköz igénybevételével, vagy ülés tartása nélkül történő határozathozatallal előre láthatóan biztosítható, a taggyűlés határozathozatalára a rendelet 4. §-a szerinti módon kell, hogy sor kerüljön azzal, hogy a döntéshozatal módját és feltételeit úgy kell meghatározni, hogy a döntéshozatalban valamennyi tag részt tudjon venni;
- amennyiben a taggyűlés létszáma az öt főt meghaladja, de nem éri el a 10 főt, úgy a taggyűlés határozathozatalára úgyszintén a rendelet 4. §-a szerinti módon kerül sor, ha azt a szavazatok többségével rendelkező tagok kéri,

- ha a taggyűlés létszáma meghaladja a tíz főt, a rendelet 4. §-a szerinti módon kell lebonyolítani az ülést, ha az ügyvezetés (az állam többségi befolyása alatt álló gazdasági társaság esetén a tulajdonosi joggyakorló) kezdeményezi.

A fentiek szerint (kötelezően vagy a tagok kérésére) alkalmazandó, a rendelet 4. §-ában rögzített szabályok az alábbiak:

Ha a társaság létesítő okirata az elektronikus hírközlő eszközök használatának, illetve az ülés tartása nélküli döntéshozatalnak a szabályairól nem, vagy a rendeletben foglaltaktól eltérően rendelkezik, ezeknek a szabályoknak a megállapítására és a tagokkal való közlésére a cég ügyvezetése – több önállóan eljáró vezető tisztségviselő esetén a munkáltatói jogok gyakorlására feljogosított vezető tisztségviselő – jogosult, a következő rendelkezések betartása mellett:

- a) a tagoknak részletes tájékoztatást kell kapniuk az ülés napirendjéről, továbbá az ezen hozott határozat tervezetét is közölni kell velük,
- b) amennyiben a tag(ok) elektronikus hírközlő eszköz útján vesznek részt a taggyűlésen,
  - ba) meg kell határozni az igénybe vehető elektronikus hírközlő eszközöket és informatikai alkalmazásokat, és
  - bb) ha a társaság ügyvezetése a tagokat (képviselőiket) személyesen nem ismeri, meg kell hatá-

rozni a személyazonosság igazolásának módját,

- c) ülés tartása nélküli döntéshozatal esetén
  - ca) a tagok számára legalább 15 napot kell biztosítani arra, hogy szavazataikat megküldhessék az ügyvezetés számára,
  - cb) a Ptk. 3:20. §-a rendelkezik az ülés tartása nélküli határozathozatal szabályairól,

E szakasz (2) és (4) bekezdését a rendelet előírásainak megfelelően megtartott taggyűlés esetében is alkalmazni kell, azaz

- a Ptk. határozatképességre és szavazásra vonatkozó rendelkezéseit azzal az eltéréssel kell alkalmazni, hogy a határozathozatali eljárás akkor eredményes, ha legalább annyi szavazatot megküldenek az ügyvezetés részére, amennyi szavazati jogot képviselő tag vagy alapító jelenléte a határozatképességéhez szükséges lenne ülés tartása esetén;
- a szavazásra megszabott határidő utolsó napját követő három napon belül – ha valamennyi tag vagy alapító szavazata ezt megelőzően érkezik meg, akkor az utolsó szavazat beérkezésének napjától számított három napon belül – az ügyvezetés megállapítja a szavazás eredményét, és azt további három napon belül közli a tagokkal vagy az alapítókkal. A határozathozatal napja a szavazási határidő utolsó napja, ha valamennyi szavazat korábban beérkezik, akkor az utolsó szavazat beérkezésének napja.

- cc) a tag a döntéshozó szerv ülésének összehívását vagy az elektronikus hírközlő eszköz útján való megtartását nem kezdeményezheti,
- cd) a tag szavazata akkor érvényes, ha abból egyértelműen megállapítható a tag személye (név, lakóhely vagy székhely, szervezet esetén képviselőjének neve), a szavazásra bocsátott határozattervezet megjelölése – több határozati javaslat esetén a határozattervezetek sorszama – és az arra adott szavazat, és
- ce) a tag a szavazatát minősített vagy minősített tanúsítványon alapuló fokozott biztonságú elektronikus aláírással vagy elektronikus bélyegzővel, ennek hiányában azonosításra visszavezetett dokumentumhitelesítés szolgáltatással való hitelesítéssel aláírva e-mailben is megküldheti.

Amennyiben a társaságnál működik felügyelőbizottság, annak tagja, valamint a vállalkozás állandó könyvvizsgálója a tagokkal azonos módon vesz részt a taggyűlésen, illetve tájékoztatása is így történik.

A vállalkozás erre kijelölt vezető tisztségviselője vezeti le a taggyűlés ülést és készíti el az erről szóló jegyzőkönyvet. Ebben rögzíteni kell az ülés megtartásának körülményeit is. Jelenléti ívet nem kell készíteni, azonban a jegyzőkönyvnek tartalmaznia kell az ülésen elektronikus hírközlő eszköz út-

ján részt vevő tagok adatait. A jegyzőkönyvet az ülést levezető vezető tisztségviselő írja alá.

A társaság ügyvezetése köteles – a rendelkezésére álló elektronikus hírközlő eszköz vagy más személyazonosítást lehetővé tevő elektronikus eszköz segítségével – megtenni mindent annak érdekében, hogy a tagok a döntéshozatallal összefüggő tájékoztatást és okiratokat megkapják, valamint, hogy a meghozott döntésekről tájékoztatást kapjanak.

Lényeges, hogy abban az esetben, ha jogszabály a vállalkozás taggyűlése (vagy más szerve) ülésének nyilvánosságát írja elő, a veszélyhelyzet ideje alatt a rendelet szabályai szerint megtartott ülésre vagy más döntéshozatali eljárásra a nyilvánosság követelménye nem vonatkozik.

Ha a vállalkozásnak egy tagja vagy alapítója van – ideértve az alapítói jogok gyakorlására jogosult személyt is –, mint például az egyszemélyes kft-nek, a döntéshozó szerv hatáskörében az egyedüli tag vagy alapító írásban határoz és a döntés az ügyvezetéssel való közléssel válik hatályossá.

Abban az esetben, ha a taggyűlés határozatképessége nem biztosítható, azaz a taggyűlés megtartása sem a tagok elektronikus hírközlő eszköz igénybevételével történő részvételével, sem írásbeli szavazással nem megoldható, akkor a társaság ügyvezetője határoz

- a számviteli törvény szerinti beszámoló elfogadásáról,

- az adózott eredmény felhasználásáról és
- a taggyűlés hatáskörbe tartozó, azonban a cég törvényes működésének fenntartásához, a veszélyhelyzet miatt kialakult helyzet kezeléséhez szükséges, valamint az ésszerű és felelős gazdálkodás körében felmerülő halaszthatatlan ügyekben.

Tekintve, hogy az ügyvezetésre ruházott döntési jogkör még fenti keretek között is aggodalomra adhat okot mind a tulajdonosok, mind a cég külső érdekeltjei számára, a rendelet további korlátok közé is szorítja az ügyvezetés tevékenységét.

Ennek megfelelően az ügyvezető a fentiek szerinti döntést csak akkor hozhat, ha a szavazatok 25 százalékát meghaladó részesedéssel rendelkező tagok a döntés meghozatalát megelőző írásbeli véleményükben, legalább a szavazatok 51 százalékát elérő mértékben a határozati javaslattal szemben nem tiltakoznak. Ha a társaságnak a Ptk. szerinti többségi befolyással vagy minősített többséggel rendelkező tagja van, akkor e tag az előzetes írásbeli véleményében a határozati javaslattal szemben nem tiltakozik.

Továbbá az ügyvezető

- a) a cég létesítő okiratát nem módosíthatja, kivéve, ha arra a veszélyhelyzet ideje alatt hatályba lépő jogszabály rendelkezése alapján van szükség,
- b) a társaság jogutód nélküli megszűnéséről nem dönthet,
- c) a vállalkozás átalakulását, egyesülését vagy szétválását nem határozhat-

ja el és folyamatban lévő átalakulásban, egyesülésben vagy szétválásban a taggyűlés hatáskörébe tartozó kérdésben nem dönthet,

- d) korlátolt felelősségű társaság, részvénytársaság esetén a jegyzett tőke leszállításáról nem dönthet,
- e) pótbefizetésről vagy egyéb tőkepótlásról csak akkor dönthet, ha az a tagok jogi személyben fennálló részesedése mértékét nem érinti és a pótbefizetésre vagy egyéb befizetésre kötelezettek ehhez előzetesen írásban hozzájárulnak.

Az állam többségi befolyása alatt álló gazdasági társaság esetében még szigorúbbak a szabályok, esetében az ügyvezetés a számviteli törvény szerinti beszámoló elfogadásáról, az adózott eredmény felhasználásáról és a taggyűlés hatáskörbe tartozó, azonban a társaság törvényes működésének fenntartásához, a veszélyhelyzet miatt kialakult helyzet kezeléséhez szükséges, valamint az ésszerű és felelős gazdálkodás körében felmerülő halaszthatatlan ügyekben is csak akkor dönthet, ha a döntéshozatalra előzetesen felhatalmazást kapott az állami tulajdonostól vagy a tulajdonosi joggyakorlótól és az alábbi feltételek is teljesülnek:

- a szavazatok 25 százalékát meghaladó részesedéssel rendelkező tagok a döntés meghozatalát megelőző írásbeli véleményükben legalább a szavazatok 51 százalékát elérő mértékben a határozati javaslattal szemben nem tiltakoznak,
- ha a jogi személynek a Ptk. szerinti többségi befolyással vagy minősített

többséggel rendelkező tagja van, akkor e tag az előzetes írásbeli véleményében a határozati javaslattal szemben nem tiltakozik.

A számviteli törvény szerinti beszámoló könyvvizsgálata elvégezhető akkor is, ha beszámoló elfogadásáról a társaság ügyvezetése határoz. Ha a társaságnál felügyelőbizottság működik, a jogi személy ügyvezetése a beszámolóról a felügyelőbizottság írásbeli jelentésének birtokában dönthet.

A vállalkozás ügyvezetésének a számviteli törvény szerinti beszámoló elfogadását, az adózott eredmény felhasználását és a taggyűlés hatáskörbe tartozó, azonban a társaság törvényes működésének fenntartásához, a veszélyhelyzet miatt kialakult helyzet kezeléséhez szükséges, valamint az ésszerű és felelős gazdálkodás körében felmerülő halaszthatatlan ügyeket érintő döntése a taggyűlés határozatának minősül, és a rendelet eltérő rendelkezése hiányában végrehajtható.

Az ügyvezetés azonban a fentiekről hozott döntéséért a Ptk. 3:24. §-a szerint felel a társasággal szemben.

Továbbá, a fentebb felsoroltakat érintően meghozott döntést, a veszélyhelyzet megszűnését követő legfeljebb 90. napra összehívandó rendkívüli taggyűlési ülés napirendjére kell tűzni.

Ha az utólagos taggyűlési határozat a korábbi döntést megváltoztatja, vagy

hatályon kívül helyezi, az nem érinti az azt megelőzően keletkezett jogokat és kötelezettségeket.

A társaság ügyvezetése köteles – a rendelkezésére álló elektronikus hírközlő eszköz vagy más személyazonosítást lehetővé tevő elektronikus eszköz segítségével – megtenni mindent annak érdekében, hogy

- a számviteli törvény szerinti beszámoló elfogadását,
- az adózott eredmény felhasználását és
- a taggyűlési hatáskörbe tartozó, azonban a társaság törvényes működésének fenntartásához, a veszélyhelyzet miatt kialakult helyzet kezeléséhez szükséges, valamint az ésszerű és felelős gazdálkodás körében felmerülő halaszthatatlan ügyeket érintő döntésekről a tagok tájékoztatást kapjanak.

Ha a vállalkozásra vonatkozó előírás a taggyűlés határozatának vagy az üléssel összefüggő egyéb iratnak a közzétételéről vagy a nyilvántartó bírósághoz való benyújtásáról rendelkezik, a társaság ügyvezetésének a fentiek szerinti (a Rendelet 5. §-a szerint hozott) döntését kell közzétennie, valamint benyújtania.

A társaság vezető tisztségviselőkből álló ügyvezető testülete, felügyelőbizottsága, audit bizottsága, valamint jogszabály vagy a létesítő okirat rendelkezése alapján létrehozott más testületi szerve (testülete) üléseit elektronikus hírközlő eszköz útján vagy más személyazonosítást lehetővé tevő elektronikus eszköz igénybevetelével is meg-

tarthatja, vagy írásbeli egyeztetést folytathat, és a jogi személy irányításával kapcsolatos döntéseket írásban is meghozhatja.

Ha az elektronikus hírközlő eszköz vagy más személyazonosítást lehetővé tevő elektronikus eszköz útján való tanácskozás és döntéshozatal szabályaira nincs elfogadott eljárásrend vagy az eltér a rendeletben foglaltaktól, az ülésés és a döntéshozatal szabályait a testület elnöke, akadályoztatása esetén helyettese, ennek hiányában az elnök által kijelölt, mindezek hiányában az ügyvezetés által felkért tag határozza meg és közli az érintettekkel.

Az írásbeli egyeztetés és döntéshozatal elektronikus üzenetváltással (e-mail) is történhet.

Ha a veszélyhelyzet ideje alatt a testület tagjainak létszáma a törvényben, illetve a létesítő okiratban előírt szám alá csökken, vagy a tag a koronavírus-járvány miatt egyébként nem tud eljárni, a többi tag jogosult a határozathozatalra.

A határozatképességre vonatkozó szabályokat a döntésképes tagok száma alapján kell meghatározni, és határozatot ebben az esetben is szótöbbséggel kell hozni azzal, hogy a többi tag kiesése esetén a határozathozatalra – az állam többségi befolyása alatt álló gazdasági társaságokra vonatkozó, alábbi rendelkezésekre is figyelemmel – egy személy is jogosult.

Az állam többségi befolyása alatt álló gazdasági társaságok esetében, ha a tulajdonos vagy az állami tulajdonosi joggyakorló által jelölt testületi tag nem tud a veszélyhelyzet miatt eljárni, a tulajdonos vagy a tulajdonosi joggyakorló jogosult a testületbe helyettesítő tagot jelölni azzal, hogy a helyettesítő tag a testületi tag akadályoztatásának vagy a veszélyhelyzet megszűnéséig járhat el a tulajdonos vagy a tulajdonosi joggyakorló döntésének megfelelően.

Abban az esetben, ha a társaság vezető tisztségviselőjének vagy testületi tagjának, valamint az állandó könyvvizsgálójának megbízatása a veszélyhelyzet ideje alatt szűnik meg, a megbízatás alapítói határozat vagy döntéshozó szervei határozat hiányában a veszélyhelyzet megszűnését követő 90. napig fennmarad.

Fentieknek megfelelően, a vezető tisztségviselő, a testületi tag, valamint az állandó könyvvizsgáló legkésőbb eddig az időpontig köteles – továbbra is – feladatát ellátni. Az állandó könyvvizsgáló megbízatásának lejártá esetén a szükséges intézkedések meghozatalára a társaság ügyvezetése is jogosult, amennyiben a rendelet 5. §-ában rögzítettek alkalmazásával ő jogosult dönteni

- a számviteli törvény szerinti beszámoló elfogadásáról,
- az adózott eredmény felhasználásáról és
- a taggyűlés hatáskörbe tartozó, azonban a cég törvényes működésének

fenntartásához, a veszélyhelyzet miatt kialakult helyzet kezeléséhez szükséges, valamint az ésszerű és felelős gazdálkodás körében felmerülő haszthatatlan ügyekben is.

Kivételt jelent, ha az érintett megbízása megszűnésének az az oka, hogy a taggyűlés visszahívja őt a tisztségéből, vagy vele szemben kizáró vagy összeférhetetlenségi ok merül fel, illetve az érintett halála miatt szűnik meg a megbízás,

valamint a felügyeleti jogkörében eljáró hatóság vagy bíróság határozatával történő megszűnés esete.

A rendelet további – például a részvénytársaságokat, vagy a rendelet szabályainak alkalmazásával megtartott taggyűlések elektronikus úton továbbított dokumentumainak hitelesítését érintő – rendelkezéseket is rögzít, melyeket az érintetteknek célszerű gondosan tanulmányozniuk.

15. SZÉP KÁRTYÁT ÉRINTŐ KÖNNYÍTÉSEK

A Széchenyi Pihenő Kártya és a béren kívüli juttatások szabályaiban hoznak változást ugyancsak a 140/2020. (IV. 21.) Korm. rendeletben előírtak.

A kormányrendelet lehetővé teszi a Széchenyi Pihenő Kártya egyes alszámlára utalható béren kívüli juttatás keretszégeinek megemelését, ráadásul kedvező adózás mellett.

Szálláshely alszámla	Vendéglátás alszámla	Szabadidő alszámla
400.000 Ft	265.000 Ft	135.000 Ft
Költségvetési szerv munkáltató esetében legfeljebb évi 400.000 Ft.		
Más munkáltató esetében legfeljebb évi 800.000 Ft.		

Továbbra is érvényes az a szabály, hogy az Szja tv. 71. §-a alapján eltérő juttatás lehet az államháztartás szervezeteinél dolgozók és más munkavállalók juttatási lehetősége között.

Mindkét esetben és minden munkavállalóra igaz azonban az, hogy az Szja tv.-ben nevesített összegek nettó (nem közterhekkel növelt) juttatásként értendők.

A költségvetési szervek esetében a 2020. évre vonatkozó költségvetési törvény a SZÉP Kártya juttatás éves keretét nettó 400.000 forintra emelte (2019. évi LXXI. törvény 58. §).

A fenti összegeket meghaladó juttatás az Szja tv. 70. §-a alapján adóztatandó.

Fentiekkel összefüggésben, módosította a jogalkotó a szociális hozzájárulási adót szabályozó törvényt is. Ennek értelmében a béren kívüli juttatásként adott SZÉP Kártya juttatást nem terheli szociális hozzájárulási adó. Ez a kedvező szabály azonban csak akkor alkalmazható, ha a SZÉP Kártya juttatásra 2020. április 22. és 2020. június 30-a között kerül sor. Amennyiben a juttatás kifizetése a június

havi munkabérrel együtt történik (július 1-je és 10-e között, az Mt. szabályainak megfelelően), akkor nem kapcsolódik a kifizetéshez adómentesség.

Lényeges, hogy a kormányrendelet hatálya lépése előtt kifizetett SZÉP

Kártya juttatásra a korábbi szabályok az irányadóak, önellenőrzéssel „áttenni” a kedvezőbb szabályok alá a már kifizetett juttatást nem lehet. (Fentiekről az adóhatóság tájékoztatót is megjelentetett, amelyet 2020. április 27-én tett közzé a honlapján.)

16. MIKRO-, KIS- ÉS KÖZÉPVÁLLALKOZÁSOK, SZÉCHENYI PROGRAM

A 96. számú Magyar Közlönyben került kihirdetésre a Kormány 1194/2020. (IV. 30.) Korm. határozata, amely a Gazdaságvédelmi Akcióterv keretében létrehozandó Széchenyi Kártya Program hitelkonstrukciókról szól, és a mikro-, kis- és középvállalkozások számára biztosít kedvező feltételekkel forrásokat.

Ennek alapján, a Kormány 2020. május 15. napjától a hazai mikro-, kis- és középvállalkozások likviditási nehézségeinek enyhítése, valamint beruházásaik megvalósítása érdekében, a Széchenyi Kártya Program Keretében elindítja az alábbi programokat:

- Széchenyi Kártya Folyószámlahitel Plusz,
- Széchenyi Munkahelymegtartó Hitel,
- Széchenyi Likviditási Hitel,
- Széchenyi Beruházási Hitel Plusz

Az e konstrukciókhoz kapcsolódó állami kamattámogatás összegét úgy kell megállapítani, hogy a vállalkozók által fizetett nettó ügyleti kamat nem haladhatja meg

- a Széchenyi Kártya Folyószámlahitel Plusz és a Széchenyi Munkahelymegtartó Hitel esetén a 0,1%-ot,
- a Széchenyi Likviditási Hitel esetén a 0,2%-ot,
- a Széchenyi Beruházási Hitel Plusz esetén a 0,5%-ot.

Ennek megfelelően, a Kormány

- a Széchenyi Kártya Folyószámlahitel Plusz és a Széchenyi Munkahelymegtartó Hitel esetén a fennálló tőketartozásra vetítve 2,4 százalékpont kamattámogatást és 0,5 százalékpont kezelési költség támogatást,
- a Széchenyi Likviditási Hitel esetén a fennálló tőketartozásra vetítve évi 2,3 százalékpont kamattámogatást és 0,5 százalékpont kezelési költség támogatást,
- a Széchenyi Beruházási Hitel Plusz esetén a fennálló tőketartozásra vetítve évi 4,0 százalékpont kamattámogatást és 0,5 százalékpont kezelési költség támogatást,
- valamint a hitelekhez nyújtott készfizető kezességvállalás díjához 1%-os kezességi díjtámogatást biztosít.

A fentebb felsorolt konstrukciók indulását követően, a Széchenyi Kártya Program egyes konstrukciói támogatásának folytatásáról szóló 1736/2019. (XII. 19.) Korm. határozat szerinti hitelek fo-

lyósítását – átmenetileg – felfüggesztik. Kivételt jelentenek a felfüggesztés alól a Széchenyi Kártya Folyószámlahitel meghosszabbítással, illetve felülvizsgálattal érintett hitelkérelmei.

17. BERUHÁZÁSOK TÁRSASÁGI ADÓZÁSI KORLÁTJA

A Magyar Közlöny 96. számában hirdette ki a jogalkotó a 171/2020. (IV. 30.) Korm. rendeletet, amely a koronavírus világjárvány gazdasági hatásainak mérséklése érdekében a beruházások társasági adózási korlátjának enyhítéséről szól.

Ennek alapján a társasági adótörvény szerinti fejlesztési tartaléknak az adóévi adózás előtti nyereség 50 százalékhöz kötött korlátját törölte a jogalkotó. Továbbra is érvényben marad azonban az adóévenkénti 10 milliárd forintos korlátozás. Így az adózás előtti eredményt csökkenti a társasági adó alanya által az eredménytartaléknak az adóévben lekötött tartalékba átvetett és az adóév utolsó napján lekötött tartalékként kimutatott összege, de legfeljebb az adózás előtti nyereség összege és legfeljebb adóévenként 10 milliárd forint.

Az új szabályt első alkalommal a 171/2020. (IV. 30.) Korm. rendelet hatálybalépésének napját (2020. május 1-jét) magában foglaló adóévre kell alkalmazni.

Az adózók számára a kormányrendelet biztosítja annak lehetőségét, hogy

döntésük alapján a fenti szabályt már a 2019-ben kezdődő adóévre (azaz visszamenőlegesen) is alkalmazzák.

Abban az esetben, ha az adózó úgy dönt, hogy a kormányrendelet szerinti szabályt már a 2019. adóévre is alkalmazni kívánja, de 2020. május 1-jéig már benyújtotta a társasági adóbevallását, és a 2019-ben kezdődő adóévre vonatkozóan elfogadott számviteli beszámolóval rendelkezik, akkor az éves társasági adóbevallást 2020. szeptember 30-ig az adózás rendjéről szóló 2017. évi CL. törvény szerint önellenőrzi.

Tekintettel arra, hogy az adózó 2019. évi („eredeti”) számviteli beszámolója ez esetben nem tartalmazza a kormányrendelet alkalmazásával megállapított és lekötött tartalékba helyezett fejlesztési tartalékot, a társasági adóbevallás (előzőek szerinti) önellenőrzésével egyidejűleg, a 2019-ben kezdődő adóévre vonatkozó, elfogadott számviteli beszámolója tekintetében a számviteli ellenőrzés szabályai szerint lekötött tartalékot képez.

Amennyiben az adózó úgy dönt a kormányrendeletben rögzített szabá-

lyok szerinti fejlesztési tartalék 2019. adóévi képzéséről, hogy a 2019-ben kezdődő adóévre vonatkozóan a rendelet hatálybalépésének napjáig társasági adóbevallást nem nyújtott be, de a 2019-ben kezdődő adóévre vonatkozóan elfogadott számviteli beszámolóval

rendelkezik, akkor a 2019-ben kezdődő adóévre vonatkozó, elfogadott számviteli beszámolója tekintetében a számviteli ellenőrzés szabályai szerint lekötött tartalékot képez. (Természetesen ez esetben a társasági adóbevallását nem kell önellenőrzéssel korrigálnia.)

18. AZ IDEGENFORGALMI ADÓ FELFÜGGESZTÉSE ÉS AZ AZZAL ÖSSZEFÜGGŐ KÖLTSÉGVETÉSI RENDELKEZÉSEK

A Magyar Közlöny 82. számában hirdette ki a jogalkotó a 140/2020. (IV. 21.) Korm. rendeletet, amely alapján a 2020. december 31-ig terjedő időszakban eltöltött vendégéjszakák utáni idegenforgalmi adót az adó alanyának nem kell megfizetnie, az adó beszedésére kötelezettnek nem kell beszednie, befizetnie,

azonban a megállapított, de be nem szedett adót be kell vallania az adóhatósághoz. Nem kell bevallani a megállapított adót, ha annak összege nulla.

Az idegenforgalmi adót érintő rendelkezések hatálybalépése: 2020. április 26.

19. MUNKAIDŐ CSÖKKENTÉS TÁMOGATÁSA

A 105/2020. (IV. 10.) Korm. rendelet, valamint az ezt módosító 141/2020. (IV. 21.) Korm. rendelet a csökkentett munkaidős foglalkoztatás veszélyhelyzet idején érvényes szabályait rögzíti. Ennek alapján a kormányhivatal a munkavállaló és a munkaadó együttes kérelmére nyújt támogatást, amely támogatás a munkavállaló támogatása.

Röviden összefoglalva ennek lényegét, a munkaadó a csökkentett munkaidőre járó bért fizeti, és emellé, az állam kifizeti a munkavállaló kieső bérének 70 százalékát.

A támogatás kapcsán munkáltatónak a Munka Törvénykönyve (Mt.) szerinti munkáltató minősül, de bizonyos szervezeteket, civil szervezeteket és költségvetési támogatásban részesülő szervezeteket kizár a jogszabály e kategóriából.

Munkavállaló fogalmán úgyszintén az Mt. szerinti munkavállalót kell értenünk, de itt is érvényes, hogy a támogatás kapcsán egy bizonyos kört kizárt e kategóriából a jogalkotó. A meghatározott jogszabály (327/2012. (XI. 16.) Korm. rendelet) szerint költségvetési támogatásban részesülő megváltozott

munkaképességű munkavállalók nem tartoznak ide.

Lényeges, hogy a munkaerő-kölcsönző cégek is munkaadónak minősülnek ebben a vonatkozásban, így ők is élhetnek a bértámogatási program adta lehetőségekkel.

A támogatás sajátossága, hogy a munkaadónak és a munkavállalónak közösen kell igényelniük, és mindkettőjükkel szemben támaszt követelményeket a jogszabály. Ennek megfelelően a munkaadónak az alábbi kritériumoknak kell eleget tennie:

- a vele munkaviszonyban álló munkavállalót csökkentett munkaidőben foglalkoztatja;
- a vállalkozás legalább hat hónapja működik;
- az érintett munkavállalók kapcsán a társaság uniós forrásból munkahelymegőrző, -teremtő támogatást, kedvezményt, illetve K+F bértámogatást nem vett igénybe;
- vállalnia kell az érintett dolgozók megtartását a támogatás lejártát követően, további 1 hónapos időtartamra;
- a támogatás időtartama alatt tartani kell a csökkentett munkaidőt.

A rendelet felsorolja azokat az uniós forrásból finanszírozott támogatásokat, melyek kizárják a bértámogatás igénybevételét. Ezek a következők:

- egyes uniós forrásból megvalósuló munkahelymegőrző vagy munkahelyteremtő bérjellegű támogatások:

- GINOP 5.1.1/VEKOP 8.1.1 „Út a munkaerőpiacra” program keretében nyújtott bérjellegű támogatás,
- GINOP 5.2.1/VEKOP 8.2.1 „Ifjúsági Garancia program” keretében nyújtott bérjellegű támogatás,
- GINOP 5.2.4-16 „Gyakornoki program” vagy GINOP 5.2.4-19 „Új gyakornoki program” keretében gyakornok foglalkoztatásához nyújtott támogatás,
- GINOP 5.3.12 „Foglalkoztatásbővítés ösztönzése” program keretében nyújtott bérjellegű támogatás,
- TOP projektek keretében nyújtott bérjellegű támogatások.

A munkavállalónak az alábbi feltételeknek kell megfelelnie:

- a munkaadóval legalább a veszélyhelyzet kihirdetésének napjától munkaviszonyban áll, és nem tölti a felmondási idejét;
- nem kap részmunkaidős foglalkoztatáshoz kapcsolódó egyéb támogatást;
- csökkentett munkaidőben dolgozik, az egyéni fejlesztési időben a munkaadó rendelkezésére áll (amennyiben ilyenben megállapodnak).

Fontos, hogy a rendelet rögzíti azt is, hogy a munkavállaló és a munkaadó a támogatás igénybevételével egyben arra is kötelezettséget vállal, hogy

- a) csökkentett munkaidőben, és
- b) ha a csökkentett munkaidő a módosítás előtti munkaszerződés szerinti munkaidő felét meghaladja, a csök-

kentett munkaidőn túli egyéni fejlesztési időben állapodnak meg legalább a támogatás időtartamára.

Az egyéni fejlesztési idő vállalása azt jelenti, hogy ha a munkavállaló lecsökkentett munkaideje a módosítás előtti munkaszerződés szerinti munkaidő felét meghaladja, akkor a kieső munkaidő 30 százalékának megfelelő időre egyéni fejlesztési időben kell megállapodniuk a feleknek. A fejlesztési időre munkabér jár, amit adó és járulék terhel.

Például, ha a munkavállaló munkaszerződése szerinti munkaideje eredetileg napi 8 óra volt, és ezt 6 órára csökkentette le a munkaadó, akkor a kieső munkaidő (napi 2 óra) 30 százalékának (ez napi 36 percet, illetve ötnapos munkahetet feltételezve, heti 3 órát jelent) megfelelő időre vonatkozik a fejlesztési idő. Ezzel szemben, ha ugyanennek a munkavállalónak a munkaideje napi 4 órára (tehát pontosan a korábbi munkaidő felére) csökkent, úgy a munkavállalónak és a munkaadónak nem kötelező egyéni fejlesztési időben megállapodniuk.

Az egyéni fejlesztési időre nem szükséges külön írásbeli megállapodást kötni vagy emiatt a munkaszerződést módosítani (de nem is tiltott)! Ugyanis a munkaszerződés a támogatás időtartamára, az erről szóló határozathozatal napján, a rendelet erejénél fogva a kérelemben foglaltak szerint módosul a

csökkentett munkaidőt és az egyéni fejlesztési időt érintően.

A rendelet vonatkozó definíciója szerint: „egyéni fejlesztési idő: a munkavállaló a munkaköréhez, vagy a munkaadó tevékenységéhez kapcsolódó fejlesztés érdekében a támogatás időtartama alatt vagy azt követő két éven belül mentesül a csökkentett munkaidő miatt kieső munkaidő harminc százalékának megfelelő mértékben a munkavégzési kötelezettség teljesítése alól.”

A rendelet – ideértve annak módosítását is – nem fogalmaz meg pontos szabályokat az egyéni fejlesztési idő tartalmát illetően.

Azonban a kormányzati kommunikáció értelmében az egyéni fejlesztési idő nem jelent feltétlen képzési kötelezettséget, az a munkakörhöz, vagy a munkaadó tevékenységéhez kapcsolódó „fejlesztés” is lehet. Az azonban feltétel, hogy az egyéni fejlesztési idő alatt a munkavállaló munkát nem végezhet.

A támogatás azon munkavállalók után kérhető, akik a munkaadóval legalább a veszélyhelyzet kihirdetésének napjától munkaviszonyban állnak, és nem töltik a felmondási idejüket, továbbá nincsenek fizetés nélküli szabadságon. Feltétel még az is, hogy velük kapcsolatban a munkaadó nem részesül K+F bértámogatásban, uniós forrásból származó munkahelymegőrző, vagy munkahelyteremtő támogatásban.

A támogatás iránti kérelmet és mellékleteit elektronikus úton a Cégeknapun keresztül, e-papír formájában kell benyújtania a foglalkoztatási hely szerinti Fővárosi és Megyei Kormányhivatalok felé a munkáltatónak. Az ezzel kapcsolatos eljárás illetékmentes.

A kérelemhez csatolni kell az alábbi dokumentumokat:

- kérelem csökkentett munkaidős foglalkoztatás támogatásához formanyomtatvány;
- nyilatkozat összeférhetetlenségről;
- bevonáskori nyilatkozat munkaerőpiaci programba való belépés kapcsán.

Fentiek ún. formanyomtatványok – azaz nem a kérelmezőnek kell megfogalmaznia, megszerkesztenie ezeket –, és a Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat, vagyis az NFSZ honlapján érhetőek el.

Ha a munkaadó több munkavállalója után kérelmezi a támogatást, akkor a kérelmet és annak – fentiekben felsorolt – mellékleteit munkavállalónként külön-külön kell kitöltenie és beküldenie. Ha azonos telephely kapcsán több munkavállaló után is kérelmezi a munkaadó a támogatást, akkor e kérelmeket egy időben kell benyújtania.

Kivételt jelent ez alól az az eset, ha a támogatás időtartama és a létszámtartási kötelezettségre vonatkozó idő lejárt. Ugyanis ilyenkor 1 hónap elteltével a korábban még nem támogatott munkavállalók után beadható újabb kérelem

(feltéve, hogy a veszélyhelyzet megszűnését követően még nem telt el egy hónap).

Az „eredeti” szabályoktól eltérően, a módosított Korm. rendelet megengedi, hogy nehéz helyzetben lévő vállalkozás is igényelje a támogatást, feltéve, hogy az egyéb feltételeknek megfelel.

(A nehéz helyzetben lévő vállalkozások fogalmát az európai uniós versenyjogi értelemben vett állami támogatásokkal kapcsolatos eljárásról és a regionális támogatási térképről szóló 37/2011. (III. 22.) Korm. rendelet rögzíti. E jogszabály 6. §-a ugyanis úgy rendelkezik, hogy ha uniós állami támogatási szabály másként nem rendelkezik, nehéz helyzetben lévő vállalkozás nem részesülhet állami támogatásban. A támogatás feltételei közül az erre vonatkozó kitéltelt, a 105/2020. (IV. 10.) Korm. rendelet 5. § (1) bekezdése *bc*) pontját, a jogalkotó törölte a rendelet módosításakor.)

A támogatás folyósítása utólag történik, azaz a kérelmet abban a hónapban kell benyújtani, amely megelőzi azt a hónapot, amelyre a munkáltató támogatást kér. Így például, ahhoz, hogy a munkaadó május 1-től kaphassa a támogatást, áprilisban kellett benyújtania a kérelmét.

Lényeges, hogy a bértámogatás igénybevétele esetén a csökkentett munkaidőt a NAV felé is be kell jelenteni, a 20T1041 számú adatlap kitöltésé-

vel. Amennyiben pedig később az eredeti munkaidőt visszaállítják, vagy újból módosítják, ezekről a változásokról is bejelentést kell tenni az adóhatósághoz, a változástól számított 15 munkanapon belül.

Amennyiben a munkaadó körülményeiben olyan változás áll be, amely a támogatás feltételeit, vagy a csökkentett munkaidő időtartamát érinti, arról a munkaadó köteles két munkanapon belül tájékoztatni a Kormányhivatalt.

Fontos, hogy a munkaadónak egyszerűen csökkentenie kell a támogatott munkavállalók munkaidejét (teljes munkaidős foglalkoztatás megőrzése esetében támogatás nem jár), de a munkaidő nem csökkenthető le nullára. Azaz a bértámogatás azon munkavállalók esetében vehető igénybe, akiknek munkaidejét legalább 15, de legfeljebb 75 százalékkal csökkenteni kellett a veszélyhelyzet időszakában. Ebből következően, a bértámogatás akár napi 2 órára csökkentett munkaidő esetén is kérelmezhető. (A rendelet módosítása alapján, a bértámogatás időtartama alatt a munkaadónak lehetősége van munkaidőkeret alkalmazására is.)

A tapasztalt munkaadóknak – különösen, ha működik a vállalkozásnál béren kívüli juttatási rendszer (cafeteria) – bizonyára eszébe jut a Munka Törvénykönyve, az ebben is hangsúlyos elvként rögzített egyenlő bánásmód követelménye (219. §). Így kérdés lehet számukra, hogy több munkavállalót

érintően kérelmezhető támogatás esetében, a munkaidőt minden érdekelt, illetve a munkavállalók egyes csoportjai esetében azonos mértékben kell-e csökkenteniük. A rendelet nem ír elő ilyen feltételt. Ezért a munkaadó eltérő mértékben csökkentheti a munkaidőt mind az egyes munkavállalók, mind azok egyes csoportjai esetében. Tekintettel arra, hogy minden egyes munkavállalót érintően külön kérelmet kell benyújtania a támogatást kérő munkaadónak, a munkaidőt is külön-külön kell jelölni a kérelmekben.

A támogatás mértéke a nettó alaplábér kieső munkaidőre járó arányos részének 70 százaléka.

Ugyanakkor a támogatás alapjához felső korlátot ír elő a rendelet. Ez azt jelenti, hogy a támogatás számításánál maximálisan figyelembe vehető havi nettó alaplábér összege legfeljebb a nettó minimálbér kétszerese, azaz 214.130 forint lehet.

Továbbá a bértámogatás felső határa a munkabér összege mellett, a munkaidő csökkentés mértékétől is függ, itt is rögzít a jogszabály felső határt, így összege:

- 15 százalékos munkaidő csökkentés esetén a nettó alaplábér 10,5 százaléka, de maximum 22.483 Ft;
- 75 százalékos munkaidő kiesés esetén a nettó alaplábér 52,5 százaléka, de maximum 112.418 Ft.

A Rendelet értelmezésében „*alaplábér*”: a kérelem benyújtásának napján hatályos

alpbér, melynek részeként figyelembe kell venni a felszolgálati díj mértékének megállapításáról, valamint a felszolgálati díj alkalmazásának és felhasználásának szabályairól szóló 71/2005. (IX. 27.) GKM rendeletben meghatározott, veszélyhelyzet kihirdetésének napja szerinti felszolgálati díjat is”.

Ez azt jelenti a gyakorlatban, hogy bár a koronavírus-járvány miatt nehéz gazdasági helyzetbe került munkaadónál jellemzően nem állnak rendelkezésre az eddig bevezetett béren kívüli juttatások kifizetéséhez szükséges források sem, így a munkavállalók havi jövedelme e tételekkel is csökken, de a támoga-

tás összegének számításakor ezeket nem lehet figyelembe venni.

Lényeges, hogy bár a támogatás célja a munkavállaló munkaóráinak csökkenése miatt kieső jövedelmének pótlása, de a támogatás nettó összegű, így a munkabértől eltérően, azt nem terheli sem adó, sem járulékfizetési kötelezettség.

A bértámogatás közvetlenül a munkavállaló részére kerül folyósításra, az adott hónapot követő hó első felében.

Lényeges, hogy a bértámogatás igénybevétele nem zárja ki a járulékkedvezmény igénybevételét.

20.K+F TEVÉKENYSÉGET VÉGZŐ MUNKAVÁLLALÓK FOGLALKOZTATÁSA ESETÉN IGÉNYELHETŐ TÁMOGATÁS

A kutató-fejlesztő tevékenységet végző munkavállalók veszélyhelyzet idején megvalósuló foglalkoztatásának a Gazdaságvédelmi Akcióterv keretében történő támogatásáról – a 141/2020. (IV. 21.) Korm. rendelettel módosított – 103/2020. (IV. 10.) Korm. rendelet intézkedik. Ennek alapján, az állami foglalkoztatási szervként eljáró fővárosi és megyei kormányhivatal (a továbbiakban: kormányhivatal) a koronavírus-járvány okozta veszélyhelyzettel összefüggő gazdasági okból támogatást nyújt a tudományos kutatásról, fejlesztésről és innovációról szóló 2014. évi LXXVI. törvény 3. § 15. pontja szerinti kutató-fejlesztőt munkaviszonyban foglalkoztató – kivéve költségvetési

szerv – munkáltató kérelmére, amennyiben a munkavállalót és a munkaadót érintő feltételek teljesülnek.

- A munkavállalót érintő kritériumok:
- ugyanazon munkaviszonya kapcsán nem részesül egyéb foglalkoztatást elősegítő támogatásban,
  - a munkáltatóval legalább a veszélyhelyzet kihirdetésének napjától kutató-fejlesztőként munkaviszonyban áll, és
  - nem tölti a felmondási idejét.

A munkaadónak az alábbi feltételeknek kell megfelelnie:

- a támogatás iránti kérelmében bemutatja a kérelmét megalapozó gazdasá-

gi körülményeit, ezeknek a veszélyhelyzettel való közvetlen és szoros összefüggését, a gazdasági nehézségek áthidalására vonatkozó eddig megtett és várható intézkedését;

- a kérelmében nevesített munkavállalója ugyanazon munkaviszonya kapcsán nem részesül a kérelem benyújtásakor csökkentett munkaidős foglalkoztatási támogatásban;
- a kérelem benyújtásakor a kérelemben foglalt munkavállaló után nem részesül munkahelyteremtő vagy munkahelymegőrzés támogatásban, és
- a kérelme benyújtásakor legalább 6 hónapja működik,
- a kérelmet a Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat honlapján közzétettek szerint nyújtja be.

A – feltételeinek teljesítése esetén vissza nem térítendő – támogatás időtartama hónapokban állapítható meg azzal, hogy az a támogatási kérelem benyújtását követően legfeljebb három hónap lehet.

A támogatás havi összege attól függ, hogy a támogatott munkavállalónak mennyi volt a bruttó munkabére a járvány okozta veszélyhelyzet kihirdetésekor (2020. március 11-én). Ha ekkor a munkavállaló bruttó munkabére:

- 670.000 forint, vagy ezt meghaladó összeg volt, akkor a támogatás havi összege 318.920 forint, vagy ha a
- 670.000 forintot nem éri el, akkor a 318.920 forintnak a munkavállaló bruttó munkabére és a 670.000 forint arányával számított összege.

Például, ha a munkavállaló bruttó munkabére havi 580.000 forint volt a veszélyhelyzet kihirdetése napján, úgy $[(318.920 / 670.000 \times 100) \times 570.000 =]$ 271.320 forint a támogatás.

A támogatást a munkáltató részére havonta, utólag folyósítják, amennyiben megfelel az alábbi feltételeknek és kötelezettséget vállal a rendeletben előírt, a támogatott munkavállaló foglalkoztatásával kapcsolatos kritériumok teljesítésére.

Ennek megfelelően, a munkáltató a támogatás igénybevételekor vállalja, hogy

- a munkavállalót legalább a támogatás időtartamával megegyező időtartamig továbbfoglalkoztatja,
- a munkavállaló veszélyhelyzet kihirdetésének napja szerinti munkabérért nem csökkenti a támogatás és továbbfoglalkoztatás időtartama alatt,
- az együttműködési és tájékoztatási kötelezettségén belül a támogatás feltételeit érintő változást két munkanapon belül bejelenti a kormányhivatalnak.

A támogatás akkor nyújtható, ha a munkáltató

- megfelel a rendezett munkaügyi kapcsolatok – az államháztartásról szóló törvény végrehajtásáról szóló kormányrendeletben meghatározott – feltételeinek, valamint e feltételek fennállását igazolja,
- nem áll jogerős végzéssel elrendelt végelszámolás, felszámolás alatt, el-

lene jogerős végzéssel elrendelt csődeljárás vagy egyéb, a megszüntetésére irányuló eljárás nincs folyamatban, és

- 2019. december 31-én nem minősült az európai uniós versenyjogi értelemben vett állami támogatásokkal kapcsolatos eljárásról és a regionális támogatási térképről szóló 37/2011. (III. 22.) Korm. rendeletben meghatározott, nehéz helyzetben lévő vállalkozásnak.

Nem nyújtható a Rendeletben meghatározott támogatás

- a munkavállalónak a munkaszerződéstől eltérő munkakörben, munkahelyen vagy más munkáltatónál történő foglalkoztatása (Mt. 53. §) esetében,
- ha a munkavállaló állásidő vagy a munkaadó hozzájárulása alapján mentesül a munkavégzés alól (Mt. 146. § (1)–(2) bekezdése),
- kölcsönzött munkaerő esetében (Mt. 214. § (1) bekezdése a) pont).

A támogatás iránti kérelmét a munkáltatónak a székhelye vagy telephelye szerint illetékes kormányhivatalhoz kell benyújtania, a veszélyhelyzet időtartama alatt vagy a veszélyhelyzet megszűnését követő egy hónapon belül. A támogatás nyújtásáról legkésőbb 2020. december 31-ig hozható döntés.

Azonos telephelyet és munkavállalókat érintően csak egy időben és egy alkalommal nyújtható be kérelem. Kivételet jelent az az eset, ha a munkaadó

kérelmét elutasították, mert akkor ugyanazon telephely és ugyanazon munkavállalók tekintetében legfeljebb egy alkalommal ismét benyújthatja kérelmét.

A kormányhivatal nyolc munkanapon belül megvizsgálja, hogy a támogatás nyújtásának jogszabályi feltételei teljesülnek-e. Amennyiben a kérelem megfelel a feltételeknek, a kormányhivatal támogatást nyújt a munkáltatónak, akivel hatósági szerződést köt.

Lényeges, hogy a támogatással kapcsolatos minden iratot támogatási döntést követő tíz évig meg kell őrizni (ez a kérelmezőre is vonatkozik).

Meg kell szüntetni a támogatást,

- ha a munkáltató kéri,
- ha a munkavállaló munkaviszonya megszűnik, vagy ugyanazon munkaviszonnyal összefüggésben csökkent munkaidős foglalkoztatási támogatásban részesül, vagy nem minősül kutató-fejlesztőnek,
- ha a munkáltató a rendelet szerinti támogatással összefüggően valamely kötelezettségének nem tesz eleget, vagy a támogatással érintett munkavállalójának a veszélyhelyzet kihirdetésének napja szerinti munkabérért csökkenti, vagy a támogatással érintett munkavállalójára tekintettel munkahelyteremtő vagy munkahelymegőrzés támogatásban részesül,
- ha a támogatás a rendeletben meghatározott feltételek hiányában nem lett volna megállapítható.

A továbbfoglalkoztatási kötelezettség teljesítésének ellenőrzésére azt követően kerül sor, hogy a támogatás időtartamával megegyező időtartam (erre vonatkozik a továbbfoglalkoztatási kötelezettség) letelt.

A támogatást a munkáltató

- egészben köteles visszafizetni, ha a rendeletben meghatározott feltételek hiányában nem lett volna megállapítható, vagy
- a kötelezettségszegés arányában részben vagy egészben köteles visszafizetni,

ha a továbbfoglalkoztatási kötelezettségének a támogatás időtartamával megegyező időtartamra nem tett eleget.

Mentesül azonban a munkáltató a visszafizetési kötelezettség alól, ha igazolja, hogy a továbbfoglalkoztatási kötelezettségének azért nem tett eleget, mert munkaviszony azonnali hatállyal a próbaidő alatt, a munkáltató azonnali hatályú felmondása, a munkáltató jogutód nélküli megszűnése, vagy a munkavállaló felmondása következtében szűnt meg.

21. EMELKEDETT AZ EGYSZERŰSÍTETT FOGLALKOZTATÁS LEHETSÉGES IDŐTARTAMA

A 77. számú Magyar Közlönyben került kihirdetésre, és 2020. április 17-től hatályos a 122/2020. (IV. 16.) Korm. rendelet, amely alapján 2020. december 31-ig alkalmi és idenymunkára hosszabb időtartamban alkalmazható a munkavállaló

- a növénytermesztési,
- erdőgazdálkodási,
- állattenyésztési,
- halászati,
- vadászati ágazatban.

A hosszabb időtartam azt jelenti, hogy az alkalmi munka időtartama egy naptári hónapon belül összesen legfeljebb 20 naptári nap, a mezőgazdasági idenymunka éves időtartama legfeljebb 180 nap lehet.

Amennyiben a munkáltató és a munkavállaló több alkalommal létesít munkaviszonyt idenymunkára, vagy idenymunkára és alkalmi munkára, akkor ezeknek a munkaviszonyoknak az együttes időtartama a naptári évben nem haladhatja meg a 180 napot.

22. MUNKAI DŐKERET

A 47/2020. (III. 18.) Korm. rendelet munkajogi szabályait egészíti ki a Magyar Közlöny 71. számában kihirdetett

104/2020. (IV. 10.) Korm. rendelet a havi munkaidőkeret alkalmazását érintően.

Ennek alapján a Munka törvénykönyve az alábbiakban módosult:

- a munkáltató legfeljebb 24 havi munkaidőkeretet rendelhet el,
- a már elrendelt munkaidőkeret 24 hónapra hosszabbítható meg,
- továbbra is be kell tartani a Munka törvénykönyve munkaidő beosztásra vonatkozó szabályait:
  - napi munkaidő 4 óránál nem lehet rövidebb,
  - legfeljebb 12 óra lehet,
- a heti munkaidő legfeljebb 48 óra lehet,
- kivéve a készenléti jellegű munkakört és azt, ha a munkavállaló, a munkáltató vagy a tulajdonos közeli hozzátartozója, mert akkor
  - a napi munkaidő legfeljebb 24 óra,
  - a heti munkaidő legfeljebb 72 óra lehet,
- továbbra is be kell tartani az Mt. napi pihenőidő, heti pihenőnap, heti pihenőidő rendelkezéseit is.

23. AZ EKAER-REL KAPCSOLATOS KÖNNYÍTÉSEK

140/2020. (IV. 21.) Korm. rendelet alapján, a veszélyhelyzet ideje alatt és annak megszűnését követő 30. napig mentesülnek az érintett adózók a kockázati biztosíték nyújtása alól.

Az adóhatóság haladéktalanul és hivatalból (azaz az adózók kérelme nélkül) intézkedik

- a kormányrendelet hatálybalépését megelőzően, az elkülönített letéti számlára befizetett kockázati biztosíték összegének az adózók részére történő visszaautalása, illetve

- a vállalt garancia felmondásához szükséges hozzájárulásának a pénztárcára részére történő továbbítása érdekében.

Továbbá, az EKAER-bejelentési kötelezettséggel összefüggésben kiadott útszakasz mentesítésre vonatkozó engedély érvényessége a veszélyhelyzet ideje alatt végig fennáll.

A feltételek fennállását a veszélyhelyzet ideje alatt vizsgálni nem kell.

24. PÉNZTÁRGÉPEK ÉS ÉLELMISZER-ÉRTÉKESÍTÉST KEZELŐSZEMÉLYZET NÉLKÜL VÉGZŐ AUTOMATÁK ÉVES FELÜLVIZSGÁLATA

Az automata berendezések felügyeleti egységének felülvizsgálatát az üzemeltetőnek évente kell elvégeztetnie úgy, hogy két egymást követő

felülvizsgálat között nem telhet el 13 hónapnál hosszabb idő. Azonban a pénztárgépek, valamint az automata berendezések éves felülvizsgá-

latának elvégzése kapcsán is elsődleges a veszélyhelyzeti intézkedések betartása.

Ezért a NAV – a honlapján „Használható a pénztárgépek és az automata berendezések éves felülvizsgálata” címmel közzétett tájékoztató szerint – csak abban az esetben javasolja a veszélyhelyzet időszaka alatt esedékesé váló éves felülvizsgálatok elvégzését, ha az közvetlen személyes érintkezés

nélkül vagy annak minimalizálásával megoldható.

Egyebekben, a 140/2020. (IV. 21.) Korm. rendelet értelmében, ha a pénztárgépek, valamint az élelmiszer-értékesítést kezelő személyzet nélkül végző automaták éves kötelező felülvizsgálata a veszélyhelyzet ideje alatt lenne esedékes, a felülvizsgálatot az üzemeltető a veszélyhelyzet megszűnését követő 120 napon belül köteles elvégeztetni.

25. AZ EGÉSZSÉGÜGYI SZOLGÁLTATÁSRA VALÓ JOGOSULTSÁG FENNÁLLÁSA

A 140/2020. (IV. 21.) Korm. rendelet fontos intézkedést rögzít az egészségügyi szolgáltatási járulékkal kapcsolatban.

Az egészségügyi szolgáltatási járulékra vonatkozó szabályok szerint, ha a munkavállaló fizetés nélküli szabadságot vesz igénybe, akkor szünetel a biztosítási jogviszonya. Emiatt csak akkor jogosult orvosi ellátásra, ha egészségügyi szolgáltatási járulékot (havi 7. 710 forintot) fizet.

A rendelet ebben azzal hoz változást, hogy az egészségügyi szolgáltatási járulék fizetését a munkaadóra telepíti. Ez azt jelenti, hogy a veszélyhelyzet ideje alatt az érintett munkavállalónak nem kell az egészségügyi szolgáltatási járulékfizetési kötelezettség hatálya alá a T1011 jelű adatlapon bejelentkeznie és havi 7.710 forint, naptári napi 257 fo-

rint egészségügyi szolgáltatási járulékot megfizetnie.

Ha a veszélyhelyzet miatt fizetés nélküli szabadságon levő munkavállaló már a rendelet hatályba lépése (2020. április 22.) előtt bejelentkezett az egészségügyi szolgáltatási járulékfizetési kötelezettség hatálya alá és a járulékot megfizette, akkor azt a munkavállaló kérelmére a NAV visszafizeti, ha fennállnak az adó-visszatérítés törvényi feltételei.

A rendeletben előírtaknak megfelelően, a veszélyhelyzet fennállásának időszakában, a veszélyhelyzetből kifolyólag fizetés nélküli szabadságon lévő munkavállaló után 2020. május 1-jétől a munkáltató – a tárgyhót követő hónap 12. napjáig – köteles az egészségügyi szolgáltatási járulékot megállapítani, bevallani és megfizetni.

Ezzel párhuzamosan, az érintett munkaadóknak lehetőséget ad a rendelet arra, hogy e kötelezettségük teljesítésére halasztást kapjanak. A munkáltatók kérelme alapján az adóhatóság en-

gedélyezi, hogy a fentiek szerint megállapított és bevallott egészségügyi szolgáltatási járulékot a veszélyhelyzet megszűnését követő 60. napig fizessék meg.

26.A SZOCIÁLIS HOZZÁJÁRULÁSI ADÓ MÉRTÉKÉNEK CSÖKKENTÉSE, ÉS AZ AZZAL ÖSSZEFÜGGŐ TOVÁBBI ELTÉRŐ RENDELKEZÉSEK

A 140/2020. (IV. 21.) Korm. rendeletben rögzítetteknek megfelelően, a szociális hozzájárulási adó szabályai több ponton változnak:

A 2020. április 22-től 2020. június 30-ig a Széchenyi Pihenő Kártya alszámlájára utalt béren kívüli juttatás összege után a kifizetőnek nem kell megfizetnie a 17,5 százalékos szociális hozzájárulási adót.

2020. július 1-jétől a szociális hozzájárulási adó mértéke 17,5 százalékról 15,5 százalékra csökken.

A szociális hozzájárulási adó mértékének változása érinti a kifizetői közteher mellett adható juttatások után fizetendő szociális hozzájárulási adót is.

A kifizetőnek a béren kívüli juttatások értéke, az egyes meghatározott juttatások értékének 1,18-szorosa, és a kamatkedvezmény 1,18-szorosa után 15,5 százalékos szociális hozzájárulási adót kell fizetni.

Csökken a kifizetőt terhelő egyszerűsített közteherviselési hozzájárulás mértéke. A kifizetőnek az ekho alap összege után 15,5 százalékos ekhot kell fizetnie.

A szociális hozzájárulási adó mértékének csökkenése miatt változik az összevont adóalap megállapításánál alkalmazandó 85 százalékos szabály. Ez azt jelenti, hogy ha az összevont adóalapba tartozó jövedelem után a magánszemély kötelezett a szociális hozzájárulási adó megfizetésére – kivéve, ha az költségként elszámolható, vagy azt számára megtértették –, akkor 2020. július 1-jétől a megállapított jövedelem 87 százalékát kell jövedelemként figyelembe vennie.

Azoknál a főállású kisadózóknál, akik után havi 50.000 forint tételes adót fizetnek, a társadalombiztosítási és álláskeresési ellátások számításának alapja emelkedik havi 98.100 forintról 102.000 forintra. Ha a főállású kisadózó után havi 75.000 forint tételes adót fizetnek, ezeknek az ellátásoknak a számítási alapja havi 164.000 forintról 170.000 forintra emelkedik.